

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK GÜDÜLENME
DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLAL KAVAK

BOLU, TEMMUZ – 2023

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ
ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK GÜDÜLENME
DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE
İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLAL KAVAK

Danışman

Doç. Dr. Sadık Yöndem

BOLU, TEMMUZ – 2023

KABUL VE ONAY SAYFASI

Bilal KAVAK tarafından hazırlanan “**Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi**” adlı tez çalışması jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Eğitimi Bilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi olarak oy birliğiyle kabul edilmiştir. 06/07/2023

Jüri Üyeleri

İmza

Danışman
Doç. Dr. Sadık YÖNDEM
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Üye
Dr. Öğr. Üyesi Ersin TURHAL
Mersin Üniversitesi

.....

Üye
Dr. Öğr. Üyesi İsmail SÖZEN
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. İbrahim KÜRTÜL
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

ETİK BEYAN

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir,

aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Teze ilişkin 06/06/2023 tarihinde Turnitin adlı intihal tespit programından enstitü müdürlüğünce belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan benzerlik raporuna göre, tezin benzerlik oranı % 21 olarak tespit edilmiştir.

Bu çalışma için BAİBÜ Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulundan 27.06.2022 tarih ve 2022 / 07 sayısı ile etik izin alınmıştır.

Bilal KAVAK

ÖZET

GÜZEL SANATLAR LİSESİ MÜZİK BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK GÜDÜLENME DÜZEYLERİNİN ÇEŞİTLİ DEĞİŞKENLERE GÖRE İNCELENMESİ YÜKSEK LİSANS TEZİ

BİLAL KAVAK

**BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK EĞİTİMİ BİLİM DALI
(TEZ DANIŞMANI: DOÇ. DR. SADIK YÖNDEM)
BOLU, TEMMUZ – 2023
XI + 63 SAYFA**

Bu araştırma, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerini incelemek amacıyla yapılmıştır. Nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmanın evrenini Türkiye’deki güzel sanatlar liselerinde öğrenim gören müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise, Van GSL, Siirt Takasbank GSL, Karaman GSL, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası GSL, Denizli Hakkı Dereköylü GSL, T.C. Ziraat Bankası (Balıkesir) GSL ve Bolu GSL’ de öğrenim gören 192’si kız 135’i erkek toplam 327 müzik bölümü öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla, öğrencilere Kişisel Bilgi Formu ve Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ) uygulanmıştır. Verilerin güvenirlik analizini hesaplamak için Cronbach’s Alpha, normallik analizi için Kolmogorov-Smirnova, Shapiro-Wilk testi, ikili gruplar karşılaştırılırken Mann-Whitney U testi, daha fazla olan gruplar karşılaştırılırken ise Kruskal-Wallis testleri kullanılmıştır. Bulgular sonucunda Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında, ölçeğin alt boyutlarından Kendini Aşma puanı ve Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puanına göre anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında katılımcıların sınıf seviyelerine göre akademik güdülenme düzeylerinde, ölçeğin keşif puanı açısından anlamlı bir farklılık bulunurken, cinsiyet ve ana çalgı değişkenleri açısından akademik güdülenme düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Akademik güdülenme, Güzel sanatlar lisesi, Müzik, Barınma

ABSTRACT

**INVESTIGATION OF ACADEMIC MOTIVATION LEVELS OF FINE
ARTS HIGH SCHOOL MUSIC DEPARTMENT STUDENTS
ACCORDING TO VARIOUS VARIABLES
MSC THESIS
BİLAL KAVAK
BOLU ABANT İZZET BAYSAL UNIVERSITY
GRADUATE EDUCATION INSTITUTE
FINE ARTS EDUCATION DEPARTMENT
SCIENCE OF MUSIC EDUCATION
(SUPERVISOR: DOÇ. DR. SADIK YÖNDEM)
BOLU, JULY – 2023
XI + 63 PAGES**

This research was conducted to examine the academic motivation levels of Fine Arts High School music department students. The universe of this research, in which the relational scanning model, which is one of the quantitative research methods, is used, consists of music department students studying at fine arts high schools in Turkey. The sample group of the research consists of 327 music department students, 192 girls and 135 boys, studying at Van GSL, Siirt Takasbank GSL, Karaman GSL, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası GSL, Denizli Hakkı Dereköylü GSL, T.C. Ziraat Bankası (Balıkesir) GSL and Bolu GSL. In order to collect the data of the research, the Personal Information Form and the Academic Motivation Scale (ASQ) were applied to the students. Cronbach's Alpha was used to calculate the reliability analysis of the data, Kolmogorov-Smirnova, Shapiro-Wilk test was used for normality analysis, Mann-Whitney U test was used when comparing paired groups, and Kruskal-Wallis tests were used when comparing groups with more. As a result of the findings, it was determined that there was a significant difference between the accommodation status of the Fine Arts High School music department students and their academic motivation levels, according to the Self-Transcendence score of the scale and the total score of the Academic Motivation Scale. In addition, while there was a significant difference in the academic motivation levels of the participants according to the grade levels, in terms of the discovery score of the scale, there was no significant difference in the academic motivation levels in terms of gender and main instrument variables.

KEYWORDS: Academic motivation, Fine arts high school, Music, Accommodation

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
ETİK BEYAN.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLO LİSTESİ.....	ix
KISALTMA VE SEMBOLLER LİSTESİ.....	x
TEŞEKKÜR.....	xi
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Cümlesi.....	6
1.2. Alt Problemler.....	6
1.3. Amaç.....	6
1.4. Önem.....	7
1.5. Sınırlılıklar.....	7
1.6. Sayıtlar.....	7
1.7. Tanımlar.....	7
2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ	
ARAŞTIRMALAR.....	9
2.1. Araştırmanın Kuramsal Temeli.....	9
2.1.1. GÜDÜLENME.....	9
2.1.1.1. GÜDÜLENME Türleri	9
2.1.1.2. GÜDÜLENME İle İlgili Kuramlar	10
2.1.1.2.1. Davranışçı Yaklaşım	10
2.1.1.2.2. Bilişsel Yaklaşım	11
2.1.1.2.3. Hümanist Yaklaşım	11
2.1.1.2.4. Sosyal Öğrenme Yaklaşımı	13

2.1.2. Akademik Güdülenme	13
2.1.3. Barınma.....	14
2.1.3.1. Barınma Kavramının Tarihsel Gelişimi	15
2.2. İlgili Literatür ve Araştırmalar	16
2.2.1. Akademik Güdülenme İle İlgili Yurt İçi Araştırmalar.....	16
2.2.2. Akademik Güdülenme İle İlgili Yurt Dışı Araştırmalar.....	22
2.2.3. Barınma İle İlgili Yurt İçi Araştırmalar.....	23
2.2.4. Barınma İle İlgili Yurt Dışı Araştırmalar.....	27
3. YÖNTEM.....	29
3.1. Araştırmanın Modeli.....	29
3.2. Evren ve rneklem.....	29
3.3. Veri Toplama Yöntemi.....	32
3.4. Veri toplama Araçları.....	33
3.5. Verilerin Analizi.....	34
3.6. Güvenirlik Analizi Sonuçları.....	34
3.7. Araştırma Basamakları.....	34
4. BULGULAR ve YORUMLAR.....	36
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	36
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	38
4.3. çnc Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	40
4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular.....	42
5. TARTIŞMA ve SONUÇ.....	46
6. ÖNERİLER.....	51
7. KAYNAKLAR.....	52
8. EKLER.....	59

TABLO LİSTESİ

Sayfa

Tablo 3.1. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin cinsiyetlerine göre frekans yüzde dağılımları	30
Tablo 3.2. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin sınıf düzeyleri frekans yüzde dağılımları	30
Tablo 3.3. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin ana çalgılarına göre frekans yüzde dağılımları	31
Tablo 3.4. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin ana çalgı gruplarına göre frekans yüzde dağılımları.....	32
Tablo 3.5. Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin barınma durumlarına göre frekans yüzde dağılımları.....	32
Tablo 3.6. Ölçeğin güvenirlik analizi sonuçları.....	34
Tablo 4.1. Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının barınma yeri bakımından normallik analizi sonuçları.....	36
Tablo 4.2. Akademik Güdülenme Ölçeği puanının, barınma durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi.....	37
Tablo 4.3. Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının cinsiyet bakımından normallik analizi sonuçları.....	38
Tablo 4.4. Akademik Güdülenme Ölçeği puanının, cinsiyete göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi.....	39
Tablo 4.5. Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının sınıf düzeyi bakımından normallik analizi sonuçları.....	40
Tablo 4.6. Akademik Güdülenme Ölçeği puanının, sınıf düzeyine göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi.....	41
Tablo 4.7. Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının çalgı kodu bakımından normallik analizi sonuçları.....	43
Tablo 4.8. Akademik Güdülenme Ölçeği puanının, çalgı koduna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi.....	44

KISALTMA VE SEMBOLLER LİSTESİ

AGÖ	: Akademik Güdülenme leği
AGSL	: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
APA	: American Psychological Association
Ark.	: Arkadaşları
Et al.	: Ve Diğerleri
GSL	: Güzel Sanatlar Lisesi
KYK	: Yüksek ğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
N	: Örneklem Sayısı, Madde Sayısı
P	: Anlamlılık Düzeyi
S.	: Sayfa
Sd	: Serbestlik Derecesi
SPSS	: Statistical Programme Social Sciences
T.y.	: Tarih yok
Vd.	: Ve diğerleri
YURTKUR	: Yüksek ğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleşmesi sürecinde ihtiyaç duyduğum anlarda bana yol gösterip akademik bilgilerini benden esirgemeyen, samimi ve içten tavırları ile çalışmam için gerekli dönütleri veren, güler yüzlü tez danışmanım Sn. Doç. Dr. Sadık YÖNDEM'e teşekkür ederim. Ders sürecinde bana ufuk açan, bilgi ve tecrübelerini benimle paylaşan Sn. Prof. Dr. Ahmet Serkan ECE'ye, sanat felsefeme yeni pencere açan ve beni sürekli olumlu güdüleyen Sn. Doç. Dr. Ekin ÇORAKLI KAHRAMAN'a, müziğin armonisi ile beni tanıştıran, bu alanda kendisinden çok şey öğrendiğim Sn. Doç. Dr. Yavuz DURAK'a teşekkür ederim. İstatistik dersime girip bu alanda bana çok yardımcı olan Sn. Dr. Öğretim Üyesi Alperen YANDI'ya, ölçeğini kullanmama izin veren Sn. İhsan BOZANOĞLU'na, kayıt ve yazışmalar sürecinde yardımına başvurduğum Sn. Prof. Dr. Dolunay BARIŞ'a teşekkür ederim. Hem lisans hem de yüksek lisans şan eğitimi derslerime giren Sn. Doç. Dr. Fuad ALİZADE'ye teşekkür ederim. Bu yola çıktığım ilk günden şimdiye kadar bana destek olan sevgili arkadaşlarım Sn. Alper DEMİRAY'a, Sn. Celal GÜLÇELİK'e ve Sn. Gülay ÇOBAN'a, teşekkür ederim. Tanıştığımız günden beri hayat yolunu birlikte yürüdüğüm canım eşim Ceylan KAVAK'a ve dünyalar güzeli kızlarıma teşekkür ederim. Son olarak hep yanımda olan babam ve 2021 yılında aramızdan ayrılan canım anneme, verdikleri tüm sevgi ve emekleri için çok ama çok teşekkür ederim.

Seni hiç unutmadım canım annem...

1. GİRİŞ

İnsanoğlu, diğer canlılardan farklı olarak akıl ile hareket eden yegâne canlıdır. Bu sayede öncelikle temel ihtiyaçlarını gidermeye çalışmış, zaman içerisinde kendisini ve çevresini değiştirmeye, dönüştürmeye ve geliştirmeye başlamıştır. Koşullar ve ihtiyaçlar, insanların bu süreçlerindeki en büyük itici güçleri olmuştur.

İnsanın bu değişim ve gelişiminde ona katkı sağlayan özelliklerinden biri hiç kuşkusuz bilgi edinme isteği ve merakıdır. İnsanların bu istek ve merakından söz açılmışken onları bu duygulara iten güdülenme isteğine bir parantez açalım. Türk Dil Kurumu (t.y.)'na göre, birey bir iş yapmak isterse o işi iyi yapmak için isteme duygusuna sahip olmalıdır. Bu duyguyu ona iç veya dış dürtücüler verir. İç ve dış dürtücüler sayesinde birey, işinin yönünü, gücünü ve öncelik sırasını belirler artık öğrenmeye veya işe geçmeye hazırdır. İnsanı anlamak için insanın barındırdığı güdülenmeyi anlamak gerekir. Eğer insanın yapması gereken veya istediği bir şey yoksa sabah yataktan bile kalkmayacaktır (Gawronski ve Bodenhausen, 2018). Güdülenme insanların hayatında önemli bir yere sahiptir. Çünkü bu duygularla çoğu işlerini yapmaktadırlar. Konuyla ilgili Aristoteles, insanın bilme ve tanıma isteği sayesinde tabiatı, toplumu, geçmişini, onu çevreleyen her şeyi tanımakta ve öğrenmekte olduğunu ve bunu duyu organları yardımıyla yaparken aldığı mutluluğu dile getirmiştir.

İnsanoğlu ilk zamanlar ihtiyaçlarını giderirken ya da doğayı gözlemlerken deneme yanılma yolunu kullanmış ve edindiği bilgileri sonraki nesillere aktarmıştır (Öksüzoğlu, 2015, s. 3). Konuyla ilgili bir başka yaklaşım da ise insanın fiziki, sosyal ve kültürel bir çevre ile sürekli etkileşim halinde yaşamını sürdürdüğünü, bu etkileşimlerinin sonucunda birçok alışkanlık kazandığını görmekteyiz. Birey sahip olduğu bu alışkanlıkları yaşamı içerisinde kullanırken, diğer insanlara da aktarmıştır (Ertürk, 1972, s. 4). Bu paylaşım, aktarım ve öğretme işine antropologlar kültürlenme demişlerdir (Öksüzoğlu, 2015, s. 3). Ertürk'e (1972) göre, eğer kültürlenme işi bir amaç için yapılıyorsa bu kültürlenme şekline eğitim denir (s. 7). Kültür, insanların zaman içinde edindikleri bilgilerin tümüdür (Öksüzoğlu, 2015, s. 3). İnsanların yaşamları boyunca sahip oldukları bilgi ve birikimlerinde öğrenmenin yeri önemlidir. "Öğrenme; yaşantı ürünü ve nispeten kalıcı izli davranış değişikliği sürecidir" (Ertürk, 1972, s. 11). İşte bu süreçler içerisinde insan kendini sürekli eğitmektedir.

Eğitim önemlidir çünkü eğitimin ana teması olan insan önemlidir (Başaran, 1996, s. 11-12). İnsanoğlunun hayatında önemli bir yeri kapsayan eğitimin, İnsanlık tarihi kadar eskiye dayandığını bilim insanları ve düşünürler savunmaktadır. Bir babanın oğluna avcılığı, barınmayı, korunmayı ve bir annenin kızına ev işlerini, dikiş dikmeyi ve yemek yapmayı öğretirken yaptıkları faaliyetler aslında eğitimidir (Arslan, 2017, s. 329). İnsanoğlunun temel ihtiyaçlarını karşılamak, diğer insanlarla iletişime geçip sosyalleşmek, çevresini tanımak, kısacası kendini gerçekleştirebilmek için öğrenmeye ve eğitime ihtiyacı vardır (Başaran, 1996, s. 11). İnsanlar için bu kadar önemli bir yere sahip olan eğitimin, bilim olarak kendine yer bulması ve gelişmesinde birçok düşünür ve bilim adamının katkıları olmuştur. Örneğin Aristo ve Platon eğitimi erdemle aynı tutup eğitimin Antik Yunanda üst düzey bir yerde tutulmasını sağlamışlardır. Hatta sadece asillerin bir uğraşı olarak görmüşlerdir. Asillerin bir uğraşı olarak görülen eğitim anlayışı Rönesans'a kadar devam etmiştir. Rönesans döneminde bilim ve sanat alanında birçok gelişme yaşanırken eğitim anlayışında da gelişmeler yaşanmış ve Avrupa'da sıradan vatandaşlar da eğitim hakkına kavuşmuşlardır (Güven, 2014, s. 2). Eğitim konusunda diğer medeniyetlere baktığımızda Mısır ve Mezopotamya uygarlıklarında çocuklara aritmetik dersinin öğretildiği bilinmektedir. Okul sistemini kuran bu medeniyetlerde eğitimi, hocalar vermektedir. Hocaların sadece aritmetik dersini değil yer ölçümü gibi dersleri de öğrettikleri yapılan araştırmalarda gün yüzüne çıkmıştır (Arslan, 2017, s. 329).

Konuyla ilgili Türk Eğitim Tarihine bakacak olursak, Orta Asya'daki göçlerden günümüze kadar olan süreci kapsamaktadır. Diğer toplumların eğitimde yaşadıkları süreç ve değişimleri Türk toplumu da içinde bulunduğu şartlara ve etkileşimde olduğu kültürle göre yaşamıştır. Göçebelikten yerleşik hayata, sözlü kültürden yazılı kültüre kadar olan süreçlerde sürekli zenginleşen bir yapıya bürünmüştür. Anadolu'ya yerleştikten sonra özellikle askeri, dini ve akademik eğitim alanlarında değişim ve gelişim artmıştır. Bu süreçler Selçuklu Devleti ve Osmanlı Devleti ile devam ettikten sonra Türkiye Cumhuriyeti ile yeni bir yapılanmaya girip günümüz çağdaş ve modern eğitim durumuna ulaşmıştır (Güven, 2014, s. 1).

Eğitimin günümüzde en fazla kabul gören tanımlarından bazıları şunlardır: "Eğitim bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir" (Ertürk, 1972, s. 12). Fidan ve Erden'e (1998)

göre, bu değişimin meydana geldiği süreç, insanlar için belli amaçların belirlendiği ve bu amaçlar doğrultusunda yetiştirildiği süreçlerdir (s.13). Uçan’a (2018) göre ise eğitim, bireylerin ve toplumların çağlar içinde sahip oldukları yetkinlikleri ve gelişimlerini sağlayan en önemli süreçlerden biridir. Eğitimi altı ana temel üzerinde düşünürsek bunları; bilim, teknik, sanat, spor, felsefe ve yaşam oluşturur. Eğitimin önemli ayaklarından birini sanat eğitimi oluştururken, sanat eğitiminin önemli kollarından birini de müzik eğitimi oluşturmaktadır (s. 30).

Müzik, “duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri belli bir güzellik anlayışına göre seslerle işleyip anlatan estetik bir bütündür” (Uçan, 2018, s. 31-32). Bir başka tanımda ise müzik, varoluşu en güzel şekilde yansıtan ses olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu ses belirli bir ritim ve ahenk özellikleriyle evrenin ta derinlerinden yani kalbinden gelmektedir (Nacakcı, 2013, s.3). Titreşim yoluyla oluşan sesler müzikal bir yapıya büründüğünde gerek fiziksel yapısı gerekse performans özellikleri itibari ile en önemli sanat dallarından biri olmaktadır. Biz dinleyicilere ulaşan bu yegâne sanat, felsefe alanında da kendine has bir yere sahiptir (Çoraklı, 2016).

İnsanlar birçok tanımı yapılan müziği, ilk çağlardan bu yana bazen tedavi bazen dini törenlerde kullanma bazen eğlenmek, haz duymak ve bazen de eğitim için kullanmışlardır. Atılgan Bozarslan’a (2020) göre, insanlar hayatlarını sürdürdükleri her yerde müzikle iletişim içerisinde olmuşlardır. Müziğin birçok alanda kullanılması onun çok etkili ve önemli olmasından kaynaklanmaktadır. Bu önemin özünde müziğin etkili, yararlı ve eğitimsel özellikleri yer almaktadır (Uçan, 2018, s. 32). Bu bağlamda müziğin eğitimsel özelliği ile ilgili olarak Platon müzik eğitiminin, eğitimlerin en iyisi olduğunu ve gereği gibi yapılırsa insanı yüceltip özünü güzelleştireceğini belirtmektedir. Müziğin beden eğitiminden önce geldiğini ve insanı götüreceği şeyin güzellik sevgisi olduğunu vurgulamaktadır (Platon, 2021, s. 94-96).

Bireyde müzik eğitimi ile birlikte bir süreç başlar. Bu süreçte birey müziksel davranış kazanabileceği gibi müziksel davranış değişikliğine de gidebilir ya da davranışı geliştirebilir (Güneş, 2021). Müzik eğitimi, “bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma, bireyin müziksel davranışında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma ya da bireyin müziksel davranışını kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak değiştirme, dönüştürme, geliştirme ve yetkinleştirme sürecidir” (Uçan, 2018, s. 32-33). Bu

tanıma ek olarak Uçan, müzik eğitiminin genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) müzik eğitimi olarak üç temel amaç çerçevesinde düzenlendiğini belirtmektedir (s. 41-42).

Ülkemizde öğrencilere mesleki müzik eğitimi alanında bilgi, beceri ve yeterlilik kazandırmayı amaçlayan birçok kurum ve kuruluş bulunmaktadır. Bu kurumlardan bazıları örgün müzik eğitimi veren eğitim fakültelerinin müzik eğitimi anabilim dalları, güzel sanatlar fakültelerinin müzik bilimleri ve müzikoloji bölümleri, konservatuarlar, yaygın müzik eğitimi veren dernekler ve halk eğitim merkezleridir. Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri (AGSL) de yine örgün müzik eğitimi veren en önemli kurumlardan biridir (Sümbüllü, 2013).

Türkiye’de örgün olarak sanat eğitimi veren Anadolu güzel sanatlar liselerinin kuruluş hazırlıkları 1986’ya kadar uzanmaktadır (Yazıcı, 2016). İlk 1989 yılında açılan AGSL ortaöğretim düzeyindeki en önemli mesleki müzik eğitimi kurumlarından biridir (Uçan, 2018, s. 501-502). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde verilen müzik eğitimi, üniversitelerin bu alandaki bölümleri için bir basamak ve bir temel niteliğindedir (Yıkılmazoğlu, 2006). Bu kurumlar mesleki müzik eğitimi vererek ülkemizin sanat alanında gelişimine katkı sağlamaktadırlar. Güzel sanatlar liselerinde (GSL) eğitim gören öğrencilerin, sanat eğitimlerini sürdürürken etkilendikleri konulardan biri barınma durumlarıdır. Öğrencilerin bir kısmı yurtlarda kalırken bir kısmı ise evlerde kalmaktadır (Filiz ve Çemrek, 2007).

Eğitim hayatına önemli etkileri olan barınma durumu, insanoğlunun tarih sahnesine ilk çıkışıyla birlikte en temel ihtiyaçlarından biri olmuştur. Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisi kuramındaki gibi önemli bir yere sahiptir. Barınma yerleri, insanın yaşamını sürdürmek için içerisinde yeme-içme, uyuma, güvenlik, sağlık, psiko-sosyal durumları, kişisel gelişim ve eğitim başarıları gibi birçok faaliyeti yerine getirdiği mekânlardır.

İnsanlar eğitim gördükleri süreç içerisinde rahat edebilmek, akademik başarılarını arttırmak ve daha güdülenmek için barınma yeri tercihlerine dikkat etmektedirler. Üniversite öğrencilerinin büyük bir kısmı ailelerinden uzakta okudukları için barınma tercihleri daha da önem kazanmaktadır. Öğrenciler kendileri ya da aileleri ile birlikte, kamu veya özel sektöre ait yurtlar, özel pansiyonlar, apart oteller, öğrenci evleri ya da akraba evini tercih etme konusunda karar vermektedirler (Karabacak ve Sayılı 2016). Öğrenciler barınma yerinin okula yakınlığını, ulaşım kolaylığını, kendilerini güvende hissetme ve rahat ders çalışma

ortamının olmasını önemsemektedirler (Filiz ve Çemrek 2007). Yıldırım (2016), yaptığı araştırmada, barınma yeri standartları farklı olan üniversite öğrencilerinin barındıkları yurt standardı ile akademik başarıları arasında bir farklılaşmanın olup olmadığını tespit etmeye çalışmış ve standardı yüksek yurttaki kalan öğrencilerin akademik başarılarının genel yurtlarda kalan öğrenci akademik başarısına göre daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Günümüzde öğrencilerin kaldığı yerlerin standartlarının yükseltilmesi konusunda tüm kurum ve kuruluşlar çalışmalar yapıp kendilerini geliştirmektedirler. Bu bağlamda Kredi ve Yurtlar Kurumu da öğrencilere iyi bir öğrenim hayatı sunmak için uygun ortamlar sunmaktadır. Yurtkur öğrencilere başarılarının artması, kaliteli, sağlıklı ve rahat bir ortam sağlamak adına sürekli kendini geliştirmiş ve yenilenmiştir. KYK öğrencilere sadece barınma değil sosyal ve kültürel alanlarda da olanaklar sunmaktadır (İkiz 2008). Barınma yeri olarak yurtları sadece üniversite öğrencileri değil lise öğrencileri de tercih etmektedirler.

Çelik ve Arpacık (1991)'a göre, öğrencilerin lisede okurken sahip oldukları barınma şekilleri ile üniversitedeki barınma şekilleri arasında, başarıları bakımından önemli bir fark yoktur. Diğer taraftan, öğrencilerin başarıları için en uygun barınma şeklinin resmi öğrenci yurtları olduğu ve bunları sırası ile bir akraba yanında barınma, özel yurttaki barınma ve kendi ailesi ile barınma şekillerinin izlediği, arkadaşları ile birlikte kalan öğrencilerin ise başarı sıralamasında en aşağıda yer aldığı sonucuna da ulaşılmıştır. Ortaöğretim kurumlarının pansiyonlarında kalan öğrencilerin büyük bir kısmının pansiyona uyum sağlamada sıkıntı yaşadığı ve bu öğrencilerin genelde aile özlemi çektikleri belirlenmiştir. Bu bulgular ışığında öğrencilerin aile ortamındaki yaşantılarını, okul pansiyonlarındaki yaşantılarıyla mukayese etmeleri ailedeki sıcak ve samimi ilişkileri okul pansiyonlarında bulamadıkları sonucuna varılmıştır (Özdemir ve Orhan 2020).

Bu araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri bazı değişkenler açısından incelenmiştir. Konuyla ilgili yapılan literatür taramasıyla 1972 yılından 2022 yılına kadar bulunup incelenen çalışmalarda, insanoğlunun tarih sayfasına girişiyle birlikte verdiği yaşam mücadelesinden, barınma ihtiyaçlarından, eğitim hayatından ve başarıları için gerekli olan güdülenmeden bahsedilmiştir. İncelenen araştırmaların bir kısmını, üniversite öğrencilerinin akademik güdülenme, akademik başarı ve barınma tercihleri oluştururken bir kısmını ise ortaöğretim kurumlarında okuyan

öğrencilerin akademik güdülenme, akademik başarı ve barınma tercihleri oluşturmaktadır. Araştırmalarda üniversite öğrencilerinin ve lise öğrencilerinin psiko-sosyal durumları, ders başarı durumları, yaşadıkları yerin fiziksel durumları, güdülenme durumları ve barınma yeri tercihleri gibi birçok konuda araştırmalar olmasına karşın, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerini konu alan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Araştırmanın sağlayacağı katkılar ve literatürdeki bu konu ile ilgili eksikliğin giderilmesi açısından önemli olacağı söylenebilir. Ayrıca bu araştırmadan elde edilecek sonuçların bu alanda yapılacak yeni araştırmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.1 Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi; “Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri çeşitli değişkenlere göre ne düzeydedir?” olarak belirlenmiştir.

1.2. Alt Problemler

Araştırmanın alt problemleri aşağıda yer almaktadır:

1. Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
2. Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin cinsiyete göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin sınıf seviyesine göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin ana çalgısına göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.3. Amaç

Bu araştırma, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerini incelemeyi amaçlayan bir çalışmadır. Bu amaç doğrultusunda Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri barınma, cinsiyet, sınıf düzeyi ve ana çalgı özellikleri açısından ele alınarak incelenecektir. Araştırma ile birlikte ortaya çıkacak sonuçlara göre çözüm önerileri sunulması da hedeflenmektedir.

1.4. Önem

Bu araştırmanın, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin belirlenmesi açısından önemli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca;

- GSL müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri ile demografik özellikleri arasında ne tür ilişkiler olduğunun tespit edilmesi açısından
- Araştırma sonucunda ortaya çıkacak veriler ışığında, öğrenciler için en doğru kararların verilmesi konusunda katkı sağlayacağından,
- Öğrencilerin daha iyi eğitim alması için yapılan tüm araştırmalar gibi, bu araştırmanın da öğrencilere katkı sağlaması açısından,
- Son olarak, bu konunun alanda ilk olarak çalışılıyor olması nedeniyle bu alanda araştırma yapmak isteyenlere ışık tutabileceğinden önemli olduğu düşünülmektedir.

1.5.Sınırlılıklar

1. Bu araştırma, 2022-2023 Eğitim öğretim yılı güzel sanatlar liselerinde eğitim görmekte olan 9, 10, 11 ve 12. sınıf müzik bölümü öğrencileri ile sınırlandırılmıştır.

2. Araştırmada kullanılan veri toplama araçları “Kişisel Bilgi Formu ve Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ)” ile sınırlıdır.

1.6. Sayıtlar

1. Araştırmada veri toplama amacıyla kullanılan kişisel bilgi formu ve akademik güdülenme ölçeği bu araştırmanın sonuçlandırılması için yeterince uygundur.

2. Araştırmada, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin veri toplama araçlarına gerçekçi ve içten cevaplar verecekleri varsayılmıştır.

1.7. Tanımlar

Güdülenme (Motivasyon): Türk Dil Kurumu (t.y.)’na göre birey bir iş yapmak isterse o işi iyi yapmak için isteme duygusuna sahip olmalıdır. Bu duyguyu ona iç veya dış dürtücüler verir. İç ve dış dürtücüler sayesinde birey, işinin yönünü, gücünü ve öncelik sırasını belirler artık öğrenmeye veya işe geçmeye hazırır.

Akademik Güdülenme: Öğrenciler akademik olarak başarı sağlamak ve belirledikleri hedeflerine ulaşmak için cesaretlendirilmeye, teşvik edilmeye ve

istekli olmaya ihtiyaç duyarlar. İşte bu isteklenme duyguları onların akademik başarılarını arttırmaktadır (Gömlüksüz ve Serhatlıoğlu, 2014).

Barınma: Türk Dil Kurumu (t.y.)'na göre, barınma işinin birkaç tanımı yapılmaktadır. Bu tanımlardan biri, doğadan gelebilecek etkilerden kendini muhafaza edebilmek için kapalı bir yere sığınmadır. Araştırma konumuz için gerekli olan tanımları ise, hayatımızı sürdürmek için yattığımız, diğer ihtiyaçlarımızı giderdiğimiz, çevresiyle uyumlu, dirlik içinde yaşadığımız kapalı mekânları kasteden tanımlamalardır.

2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL TEMELİ VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

2.1. Araştırmanın Kuramsal Temeli

Bu bölümde güdülenme, akademik güdülenme ve barınma konuları, araştırmanın kuramsal temeli olarak ele alınmıştır.

2.1.1. Güdülenme

Güdülenme kavramını açıklayabilmek için öncelikle güdüyü tanımlamamız gerekir. Güdü kavramı İngilizce ve Fransızcada kullanılan “motive” kelimesinden gelmektedir. Motivasyon (güdülenme) kelimesi de “motive” kelime kökünden türetilmiştir (Öncü, 2011, böl. 7, s. 160). Ayrıca motivasyon (güdülenme) kelimesinin Latince “movere” kelime kökünden türediği de belirtilmektedir (Şimşek vd., 2008, böl. 8, s. 177).

Selçuk (2000), organizmanın bir davranışı sergileyebilmesi ve davranışı yönlendirebilmesi için enerjiye ihtiyacı vardır. Organizmanın ihtiyacı olan bu enerjiyi ona sağlayan güce güdü denir (s. 211). Güdülerin biyolojik kaynaklı olan gereksinme duyguları ise dürtü olarak adlandırılmaktadır (Topses, 2009, s.256).

Dilmaç ve Karababa (2016)’ya göre güdülenme, insanın güdü süreciyle belirlediği davranışı yapma, yapılması için üsteleme durumudur (s. 20). Güdülerle birlikte hedefler de oluşmaktadır. Güdülerin türü davranışlara ve bu davranışların hedef yönelimlerine etki eder. Eğer birey susamışsa, bununla ilgili güdüsü onu suya ulaşmaya yönlendirecektir (Aydın, 1992, böl. 18, s. 197). Hedeflerin oluşmasında bazı sebepler etkili olmaktadır. Konuyla ilgili olarak Şimşek vd. (2008), insanın hayatı boyunca tatmin olmak, mutlu olmak, bir statüye ulaşmak gibi gayeler için güdülerıyla birçok davranışa yöneldiğini belirtmişlerdir (s. 175).

Türk Dil Kurumu (t.y.), birey bir iş yapmak isterse o işi iyi yapmak için isteme duygusuna sahip olmalıdır. Bu duyguyu ona iç veya dış dürtücüler verir. İç ve dış dürtücüler sayesinde birey, işinin yönünü, gücünü ve öncelik sırasını belirler artık öğrenmeye veya işe geçmeye hazırdır.

2.1.1.1. Güdülenme Türleri

İnsanların sergiledikleri davranışların gücünü ve sürdürülebilirliğini bazı faktörler belirler. Bunlar içten ya da dıştan gelen etmenlerdir (Akbaba, 2010).

İçsel güdülenmede bireyin davranışlarının sebepleri içsel olarak ortaya çıkar (Yazıcı, 2015, böl. 15, s. 382). Ortaya çıkan bu sebepler, bireyin fizyolojik gereksinimleridir ve dürtülere dönüşür. Bu dürtüler içsel güdülenmenin büyük bir bölümünü oluşturmaktadır (Aydın, 1992, böl. 18, s. 198). İstek, merak ve meydan okuma gibi dürtüler, bu güdülenme türü açısından önemlidir (Ryan ve Deci, 2000). Birey, yerine getirdiği eylemden dolayı mutluluk hisseder. Ona bu mutluluğu hissettiren içsel güdülenme araçlarıdır (Kayacan, 2020, s. 83). Sonuç olarak birey kaliteli bir öğrenme meydana getirebilmek için içsel güdülenmeye ihtiyaç duyar (Ryan ve Deci, 2000).

Öğrencilerin eğitim ve öğretim görecekları ortamları güvenilir, ilgi çekici ve ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlemek içsel güdülenmelerini artıracaktır. Aynı zamanda öğretmenlerin de konuları ilginç hale getirmeleri, hayat ile ilişkilendirmeleri bunun yanında öğrencileri merkeze alıp onların aktif öğrenmelerini sağlamaları, öğrencilerin içsel güdülenmelerine büyük oranda katkı sağlayacaktır (Uğurlu, 2016, s. 165).

Dışsal güdülenmeye baktığımızda, çevreden gelen uyarıcıların davranışın oluşmasında etkili olduğunu görmekteyiz. Bu uyarıcılara özendirici denir. Çevreden gelen bu özendiriciler, bireyi bir ödülü kazanmaya, bir cezadan kaçınmaya veya bir başarı elde etmeye yöneltecek güdüler oluştururlar (Aydın, 1992, böl. 18, s. 198). Öğretmenin bir öğrenciye iyi not aldığı için övgü pekiştireci kullanması, öğrenciye dışsal bir etkidir (Selçuk, 2000, s. 211).

İçsel güdülenmeden farklı olarak sonuç odaklıdır. Öğrenciler durumlara ve konulara karşı olumlu güdülenebilmekte, bunun yanında ilgisizlik ve kızgınlık gibi olumsuz güdülenmelerde geliştirebilmektedirler. Bu güdülenme türünde ödül, ceza ve kurallar etkili olduğu gibi kariyer ve başarı etkenleri de önemlidir. Öğretimin daha kaliteli ve başarılı olması için bu güdülenme türü önemli bir strateji olarak kullanılmaktadır (Ryan ve Deci, 2000).

2.1.1.2. Güdülenme İle İlgili Kuramlar

2.1.1.2.1. Davranışçı Yaklaşım

Bu kurama göre birey, dışsal uyarıcılar tarafından güdülenmektedir. Bireyi öğrenme sürecinde dışsal olarak etkileyen ödül ve uyarıcılar, güdülenmenin açıklanmasında önemli bir yere sahiptir (Yazıcı, 2015, böl. 15, s. 383).

Erden ve Akman (2008)'e göre, bu yaklaşımda pekiştireçler, davranışın şekillendirilmesi ve tekrar edilmesinde önemli bir yer tutar (s. 222). Olumlu ve olumsuz pekiştireç olarak iki türü vardır (Ulusoy, 2011, böl. 17, s. 495).

Öğrenci, sınıfta sorulan sorulara doğru cevaplar verdiğinde olumlu pekiştireçler alıyorsa, artık bu davranışı tekrar etmek için güdülenecektir. Böylece öğrencinin öğrenmeye karşı bir heyecanı ve isteği oluşacaktır. Bu arada davranışçı yaklaşımın güdüleme açısından sakıncaları olduğu da savunulmaktadır. Eğer öğrenci asıl hedefini unutup sadece dıştan gelecek ödüllere göre hareket ederse, davranışları ödül odaklı yönlenmiş olur. Öğrenciden beklenen ise, kendisinin amaçları doğrultusunda içsel olarak güdülenmesidir (Öncü, 2011, böl. 7, s. 162-163).

2.1.1.2.2. Bilişsel Yaklaşım

Davranışçı yaklaşım kuramında, bireyin güdülenmesi için dışsal uyarıcılara, ödüllere önem verilerek öğrenme yoluna gidilmektedir. Bilişsel yaklaşım kuramında ise bireyin ödüllere endekslenmemesi gerektiği, bunun aksine bireyin amaçları için içsel gereksinimleri ile güdülenmesi gerektiği savunulmaktadır.

Davranışçı yaklaşıma tepki olarak ortaya çıkan bu yaklaşımda, fiziksel dürtüler ve dış etmenlerden ziyade bunların yorumlanış tarzları daha önemlidir (Erden ve Akman, 2008, s. 226). Bu yaklaşımda düşüncenin ve yorumlamanın önemi karşımıza çıkmaktadır. Birey düşünce sayesinde davranışlarını yorumlayabilmekte, çıkarımlarda bulunmakta ve değerlendirmeler yapabilmektedir (Yazıcı, 2015, böl. 15, s. 384).

Öğrenci sevdiği ve önem verdiği bir konuyu çalıştığında, hedeflerine ulaşma isteği gibi bir içsel ihtiyacı baskın olacaktır. Bu sebepten dolayı yorgunluk ve açlık gibi diğer temel ihtiyaçların farkında bile olamayabilir (Ulusoy, 2011, böl. 17, s. 499). Bu yaklaşıma göre öğrencilerin beklentileri, hedefleri ve sahip oldukları değerler gibi içsel gereksinimleri, onların güdülenmelerinin sebepleridir. Bilişsel yaklaşım kuramının savunucularına göre, öğretmenler bu içsel gereksinimleri göz önünde bulundurarak öğrencilere yaklaşmalıdırlar (Koçyiğit ve Kök, 2011, böl. 9, s. 191-192).

2.1.1.2.3. Hümanist Yaklaşım

Bu yaklaşımın öncülerinden olan Maslow, gereksinimlerin çok önemli olduğunu belirtmiştir. Bireyin gösterdiği çabanın sebebi gereksinimlerini

karşılamaktır. Bu gereksinimler bireyin daha iyi güdülenmesine sebep olur (Erden ve Akman, 2008, s. 224).

Bir ihtiyacın doyuma ulaşmasıyla başka bir ihtiyaç ortaya çıkar. İhtiyaçlar hiyerarşisinin ilk basamaklarında bulunan ihtiyaçlar, baskın olduğu için öncelikle bunlar tatmin olmalıdır. Daha sonra üst basamaklara geçiş için güdülenme başlar (Maslow, 1943). İhtiyaçlar hiyerarşisini en alt basamaktan en üst basamağa kadar şöyle sıralayabiliriz:

- **Fizyolojik ihtiyaçlar:** Güdülenmenin ilk başladığı, temel ihtiyaçların da başlangıç merkezidir (Maslow, 1943). İnsan metabolizmasının çalışması, korunması ve devamlılığının sağlanması için ihtiyaç duyduğu yiyecek, içecek, uyku, barınma gibi temel fizyolojik ihtiyaçların karşılandığı ve güdülendiği basamaktır (Erden ve Akman, 2008, s. 224-225).
- **Güvenlik ihtiyaçları:** Güvenlik ihtiyaçları, fizyolojik ihtiyaçlar iyi bir şekilde karşılandıktan sonra bir üst basamak olarak karşımıza çıkan ihtiyaçlardır (Maslow, 1943). Fizyolojik ihtiyaçlar konusunda tatmin olan birey, korku ve kaygıdan uzak olmak ve kendini güvende hissetmek isteyecektir (Erden ve Akman, 2008, s. 225).
- **Ait olma (sevme-sevilme) ihtiyacı:** Önceki iki basamak olan fizyolojik ve güvenlik basamaklarındaki ihtiyaçların karşılanmasıyla, birey kendini bir yere ait olmayı hissetmek isteyecektir. Bunun yanı sıra sevgi ve şefkat ihtiyaçları da başlayacaktır (Maslow, 1943).
- **Saygı ve statü kazanma ihtiyacı:** İstisnalar hariç, toplumdaki tüm bireyler öz saygıya ve başkalarının onlara saygı göstermesine ihtiyaç duyarlar. Bunun yanında başarı, güç ve prestij gibi ihtiyaçlar da bu basamağın ihtiyaçları arasındadır (Maslow, 1943).
- **Kendini gerçekleştirme ihtiyacı:** İnsan, yaparken mutlu olacağı ve kendine uygun olan şeyi yapmalıdır. Aksi takdirde önceki ihtiyaçlarını karşılasa bile huzursuz olacaktır. Eğer müzik yapmaktan hoşlanıyorsa müzisyen, resim yapmaktan hoşlanıyorsa ressam olmalı. Ancak bu şekilde kendini gerçekleştirebilir (Maslow, 1943). Bu basamakla birlikte insan yerinde saymayacak, merakı devam edecektir. Daha üst basamaklar kabul edilen bilme ve anlama ihtiyaçları ile estetik ihtiyaçları ortaya çıkacaktır.

İnsanın üst düzey ihtiyaçları hiç bitmeyecek ve tamamlanamayacaktır (Erden ve Akman, 2008, s. 225-226).

2.1.1.2.4. Sosyal Öğrenme Yaklaşımı

Kuramcısı Bandura olan bu yaklaşımda, birey içsel ve dışsal pekiştiricilerin kaynaklık ettiği amaç ve geleceğe yönelik beklenti değerleri tarafından güdülenir (Yazıcı, 2015, böl. 15, s. 385).

Bu yaklaşımda hem davranışçı hem de bilişsel yaklaşım özellikleri bulunmaktadır. Aynı zamanda bu yaklaşıma farklı bir bakış açısı da getirmiştir. İnsan bir işin sonucu hakkında yargıya varmak istiyorsa önceki yaşantılarına ya da başkalarının yaşantılarını gözlemeye ihtiyaç duyar. İş olumlu sonuçlanacak ya da bir yarar getirecek ise güdülenme meydana gelir (Selçuk, 2000, s. 214).

Önceki yaşantılarımızda vücudumuz kışın soğuğa maruz kaldığından dolayı, edindiğimiz bu tecrübelerle atkı, bere ve eldiven kullanırız. Bazen de başkalarının yaşantılarını gözleyerek güdüleniriz. Örneğin okulda yapılan etkinliklerde öğretmen tarafından övgü alan öğrencileri gören diğer öğrenciler de bu etkinliklere ve okula karşı istek duyar ve heyecanlanırlar (Koçyiğit ve Kök, 2011, böl. 9, s. 193).

2.1.2. Akademik Güdülenme

Güdülenme kavramını oluşturan iki dinamik vardır. Bunlardan biri güdülemek (motive etmek) diğeri ise güdülenmek (motive olmak)tır. (Yapıcı, 2010, böl. 10, s. 210). İnsan amaçları, sahip olduğu değerleri, ilgi ve ihtiyaçları için güdülenir veya başkalarının amaçlarına ulaşması için onları güdülemeye çalışır.

Birey güdülerin etkisiyle bazı tepkiler verir. Bu tepkiler sonunda öğrenme gerçekleşir. Bir başka ifade de ise öğrencilerin öğrenme için uygun duruma gelebilmeleri, onlara gerekli olan güdülenmeye bağlıdır diyebiliriz (Selçuk, 2000, s. 211). Öğrenmenin üst seviyede ortaya çıkabilmesi, ona karşı olumlu bir şekilde güdülenmiş bireylere bağlıdır.

Güdülenme, hayatımızın her alanını şekillendirmemize yardımcı olan güçtür. Bu gücün etkisi eğitim ve öğretim alanında da hiç kuşkusuz çok önemlidir. Erden (2008)'e göre, öğrencilerin öğrenmeye karşı güdülenmeleri, onların fizyolojik, psikolojik, sosyal ve akademik ihtiyaçlarının karşılanmasıyla mümkün olur (böl. 6, s. 92).

Teknoloji ve sosyal medyanın etkili olduğu günümüzde özellikle lise çağındaki öğrencilerde akademik güdülenme eksikliği çok üst boyutlara ulaşmıştır. Öğrencilerin akademik başarılarını olumsuz yönde etkileyen akran grubu, moda ve

bitmeyen eğlenceler gibi birçok konu karşımıza çıkmaktadır (Gupta ve Mili, 2016). Öğrencilerin ilgisini çekerek, okula ve hedeflerine karşı güdüleyerek onları bu olumsuzluklardan kurtarabiliriz. Okulun ve derslerin ilgi çekici hale gelmesi öğrenci güdülenmesi açısından önemlidir. Okulu ve dersleri seven öğrenci, hedef belirler ve bu hedefler için çabalar. Hedeflere ulaşmak için akademik başarı, akademik alanda başarı için akademik güdülenme gerekmektedir.

Clark ve Schroth (2010), akademik güdülenmeyi, kişiyi okula bağlayan ve başarı elde etmesini sağlayan faktörler olarak tanımlamışlardır. Bu güdülenmeyi Bozanoğlu (2004a) ise, akademik alanda yapılacak çalışmalar için ihtiyaç duyulan enerji olarak tanımlamaktadır. Bu enerji, öğrenciyi öğrenme sürecine ve başarıya taşıyan davranışları yapmaya yöneltir (Amrai et al., 2011). Öğrenciler bu davranışları sergileyip akademik olarak başarı sağlamak, belirledikleri hedeflerine ulaşmak için cesaretlendirilmeye, teşvik edilmeye ve istekli olmaya da ihtiyaç duyarlar (Gömleksiz ve Serhatlıoğlu, 2014). İhtiyaçları olan cesaret ve teşvik ile öğrenciler daha fazla güdülenebilir. Akademik olarak güdülenmiş öğrenciler, onları akademik başarıya götürecek faaliyetlere istekli olurlar (Jones, 2009). Tüm bu durumlar göz önüne alındığında, eğer öğrenci karşısına çıkan bütün zor görevlerde ısrar ediyor ve amacına ulaşmak için çok çalışıp emek sarf ediyorsa, akademik olarak güdülenmiş demektir (Motlagh et al., 2011). Sonuç olarak diyebiliriz ki eğer öğrencinin akademik güdülenme düzeyi ne kadar yüksek olursa akademik performansı da o kadar yükselir (Tus, 2020).

2.1.3. Barınma

Türk Dil Kurumu (t.y.) Barınma ile ilgili olarak doğadan gelebilecek etkilerden kendini muhafaza edebilmek için kapalı bir mekâna sığınmak şeklinde bir tanımlama yapmaktadır. Başka bir tanımda ise hayatımızı sürdürmek için yerleştiğimiz, yattığımız, diğer ihtiyaçlarımızı giderdiğimiz, etrafımızdakilerle uyum ve birliktelik içinde yaşadığımız kapalı mekânları kastetmektedir.

Bu bağlamda insan kendini güvende hissetmek için barınma yerine ihtiyaç duyar. Barınma mekânına girdiğinde, artık kendini çevresel tehlikelerden koruyabilmektedir (Kara 2009). İnsan sadece kendini korumak istemez, bunun yanında ailesini ve topladığı mallarını da dışarıdan gelebilecek saldırılardan ve hırsızlıklardan korumak ister (Karabacak ve Sayılı 2016).

2.1.3.1. Barınma Kavramının Tarihsel Gelişimi

Arslantaş (2016), insanın tarihte ilk varoluşuyla birlikte yeryüzündeki imtihanı da başlamıştır. Hayvanlar, zorlu tabiat şartlarına karşı fiziksel yapılarına göre yaşamlarını sürdürürken insanlar ise hayatta kalabilmek için sahip olduğu en önemli donanımı olan aklını kullanmıştır. Akli sayesinde yeme ve içme gibi temel ihtiyaçlarından biri olan barınma ihtiyacına da çözümler bulmuştur. Önceleri barınmak için kaya altlarını ve mağaraları kullanmış ve kendilerine göre düzenlemişlerdir. Kara'ya (2009) göre, insanlar yaşadıkları bu mekânlarda çevreden gelebilecek tehlikelere karşı korundukları için kendilerini güvende hissetmişlerdir. Yüksel (2018)'e göre, barınma ihtiyacı insanın kendini güvende hissedebilmesi için zaruridir. Barınmanın önemini, Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisinin birinci basamağı olan fizyolojik ihtiyaçlar basamağında olmasıyla da görmekteyiz. İnsan korunma ve güvenlik ihtiyaçlarını sağladıktan sonra, sosyal bir varlık olduğu için çevresindeki diğer insanlarla birlikte hareket etmeye başlamıştır (Kara 2009). Öztürk ve Şimşek (2019), Anadolu'da yapılan arkeolojik araştırmalarda insanoğlunun günümüze kadar olan yaşam serüveni görülmektedir. İnsanlar fiziksel, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarına göre çözümler üretmişler, yaşadıkları barınma yerlerini ve çevrelerini bu doğrultuda düzenlemişlerdir. Düzenledikleri bu çevrelerde inançlar etkili olmuştur. İnsanların birlikte yaşama kültürü edinmeleriyle, yerleşik hayata geçişleri başlamıştır. Arslan (2021), insanoğlu yerleşik hayattan günümüz iletişim ve bilgi çağına kadar sürekli değişen dünya düzeninde barınma yerinin inşası ve gelişimi konusunda deneyimler edinmiş ve edindiği bu deneyimlerini de günümüze kadar aktarmıştır.

Arlı (2013), insanların birçok ihtiyacını karşılayan barınma yerleri, sağlık ihtiyaçlarını karşıladığı gibi kişisel, sosyal, psikolojik ve eğitim gibi alanlarda da insanların gelişimlerini sağlayan mekânlar olmuştur.

Barınma yerlerinin etkilediği konulardan biri de hiç kuşkusuz eğitimidir. Eğitimde başarının sağlanabilmesi için yaşadığımız mekânların buna uygun olması gerekmektedir. İyi bir eğitim için ihtiyaç duyulan çevrenin ve mekânın düzenlenmesi, öğretmen performansı ve öğrenci başarısını artacaktır. Öğrencilerin eğitim kaliteleri ve akademik başarıları için uygun çalışma ortamları gerekmektedir (Küçüköğlu ve Özerbaş 2010).

Öğrenciler eğitim hayatlarına devam ederken bazen aileleri ile birlikte kalırken bazen de şartlardan dolayı ailelerinden ayrı kalmaları gerekmektedir.

Bundan dolayı barınma yeri tercih etmeleri gerekmektedir. Üniversite öğrencilerinin büyük bir kısmının ailelerinden uzakta okumak zorunda olduğu ülkemizde, bu barınma tercihleri daha da önem kazanmaktadır. Öğrenciler kendileri ya da aileleri ile birlikte karar verip kamu ve özel sektöre ait yurtlar, özel pansiyonlar, apart oteller, öğrenci evleri ya da akraba evini tercih edebilmektedirler (Karabacak ve Sayılı 2016).

2.2. İlgili Literatür ve Araştırmalar

Konu kapsamındaki araştırmalar aşağıdaki başlıklar halinde ele alınmıştır.

2.2.1. Akademik Güdülenme İle İlgili Yurt İçi Araştırmalar

Aydın (2010), “Akademik Başarının Yordayıcısı Olarak Akademik Güdülenme, Öz Yeterlilik Ve Sınav Kaygısı” adlı yüksek lisans tezinde lise öğrencilerinde akademik başarı ile akademik güdülenme, öz yeterlilik ve sınav kaygısı arasındaki ilişkinin araştırılması amaçlanmıştır. Bu çalışma için Ankara ilinin Çankaya ilçesinden seçilen 7 liseden öğrenciler çalışma grubu olarak belirlenmiştir. Araştırmaya 856 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerin 480 tanesi kız, 376 tanesi erkektir. Araştırma betimsel bir çalışma olup verilerin toplanması için de Sınav Kaygısı, Akademik Güdülenme ve Akademik Öz Yeterlilik Ölçekleri kullanılmış, bunlara ek olarak ta araştırmacı tarafından Kişisel Bilgi Formu hazırlanıp eklenmiştir. Çalışmaya öğrencilerin yılsonu akademik başarıları işlenmiştir. Araştırmada veriler ışığında cinsiyet, sınav kaygısı duyusallık boyutu, sayısal öz yeterlilik, sınav kaygısı kuruntu boyutu, akademik öz yeterlilik, akademik güdülenme gibi değişkenlerin akademik başarıyı yordadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında kavrayış ve iyi bir sınıf öğrencisi özellikleri gibi değişkenlerin ise akademik başarıyı yordamadığı görülmüştür.

Ünal (2013), “Lise Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından Yordanması” adlı yüksek lisans tezinde amaç olarak lise öğrencilerinin kişilik, özyeterlilik ve mükemmeliyetçilik değişkenleri çerçevesinde akademik güdülenme düzeyleri incelenmiştir. Betimsel yöntemin kullanıldığı çalışmada model olarak ta ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya İzmir’in Konak ilçesinden 293’ü kız, 209’u erkek toplam 502 Anadolu Lisesi öğrencisi katılmış, bu öğrencilere 4 ölçek ve Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır. Kişilik, öz yeterlilik, mükemmeliyetçilik ve kendine yönelik gibi değişkenlerin akademik güdülenmeyi yordadığı sonucuna varılmıştır. Bunun yanında akademik

motivasyonu en çok etkileyen değişkenin kişilik değişkeni olduğu araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Nayır (2017) makalesinde, güdülenmenin ne kadar önemli olduğunu ve derse katılım için ön şartlardan biri olduğunu belirtmiştir. Ders katılımının yordanmasında güdülenmenin ne düzeyde katkıda bulunduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Model olarak ilişkisel araştırmanın kullanıldığı çalışmada Ankara merkezden tesadüfi örneklem yoluyla 500 civarı öğrenciye ölçekler uygulanmış, sadece 322 öğrencinin cevapları kullanılmıştır. Yapılan araştırma ile motivasyonun ders katılımını artırdığı görülmüş ve motivasyonu artırmak için de ders içi etkinliklere daha fazla yer verilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Paslanmaz (2019), “Lise Öğrencilerinde Akademik Güdülenmeyi Yordayan Değişkenlerin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezi, değişkenlerin lise öğrencilerinin akademik güdülenmelerini nasıl yordadığını incelemek amacı ile yapılmıştır. Betimsel bir yönteme sahip olan çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Uygun örneklem yöntemi ile 1021 öğrenciden çalışma grubu oluşturulmuştur. Bu öğrenciler Mardin Merkezde bulunan 10 lisede ve 2017-2018 eğitim öğretim yılı II. Döneminde okula devam eden öğrencilerden oluşmaktadır. Katılımcıların %54’ü kız %46’sı erkeklerdir. Kişisel Bilgi Formu, Akademik Güdülenme Ölçeği, Psikolojik İhtiyaç Doyumunda Denge Ölçeği, Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Okul İklimi Ölçeği-Lise Formu kullanılarak, araştırma için gerekli veriler toplanmıştır. Araştırma ile birlikte lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin okul iklimi, özerklik doyum, yeterlik doyum ve not ortalaması tarafından anlamlı bir şekilde yordandığı görülmüştür. Bunun yanında cinsiyet, ilişkisellik, yeterlik, aileden algılanan sosyal destek ve özerklik doyumsuzluk değişkenleri tarafından da yordanmadığı tespit edilmiştir. Lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim durumu, aile aylık geliri gibi değişkenlere göre anlamlı bir fark göstermezken, öğrencilerin internet kullanma sıklığına göre ise anlamlı bir fark gösterdiği sonucuna varılmıştır.

Deniz (2019), “Lise Öğrencilerinin Eleştirel Düşünme Eğilimleri, Akademik Güdülenme Ve Mükemmeliyetçilik Düzeyleri İle Akademik Başarıları Arasındaki İlişki” adlı yüksek lisans tezi, öğrencilerin cinsiyet, lise türü ve sınıf düzeyi gibi demografik özellikler açısından araştırılmıştır. Araştırma betimsel bir çalışmadır ve bu çalışmada nicel araştırma yönteminin ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır.

Kayseri ilinin merkez ve ilçelerindeki MEB'e bağılı ortaöğretim kurumlarında eğitimlerini sürdüren öğrenciler, araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Çalışmaya 185 kız 265 erkek olmak üzere toplam 450 öğrenci katılmıştır. Verilerin toplanması için derecelendirme ölçekleri ile öğrencilerin akademik başarıları kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, bilgiyi kullanmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre akademik güdülenme düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Bunun yanında akademik olarak güdülenen öğrencilerin akademik başarı ortalamalarının da yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan bu araştırma ile lise öğrencilerinin akademik güdülenme ve mükemmeliyetçilik düzeylerinin akademik başarıyı anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna varılmıştır.

Karaca (2019), "Farklı Okul Türlerinde Öğrenim Gören Lise Öğrencilerinde İnternet Bağımlılığı İle Akademik Güdülenme İlişkisinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinde lise öğrencilerinin internet bağımlılıklarının, akademik alandaki güdülenmelerini etkileme durumları incelenmiştir. Araştırma betimsel bir çalışmadır ve bu çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmıştır. 2017-2018 eğitim öğretim yılında Antalya ili merkez ilçelerde bulunan farklı lise türlerinden 360 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Ayrıca bu çalışmada AGÖ, Öz Bildirim Formu ve Bağımlılık Profil İndeksi İnternet Formu ile araştırmaya gerekli olan veriler toplanmıştır. Araştırma farklı okul türleri açısından incelendiğinde, internet bağımlılığı ile akademik güdülenme arasında ilişkiye göre anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Ulaşılan bu sonuca göre demografik bazı değişkenler açısından da anlamlı farklılıklar bulunmuştur.

Çakır (2006), "Anadolu öğretmen liselerinde okuyan öğrencilerin depresyon ve motivasyon düzeyleri" adlı yüksek lisans tezinde, yurttan ve evde kalan lise öğrencilerinin depresyon durumlarını incelenmiş aynı zamanda motivasyon düzeylerini araştırmayı amaçlanmıştır. Anadolu Öğretmen Liselerinde okuyan 353 öğrenciyle yapılan çalışmada depresyon ve motivasyon ölçekleri kullanılırken aynı zamanda bu çalışmada kişisel bilgi formu da uygulanmıştır. Araştırmadan betimsel ve nicel sonuçlar elde edilmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin depresyon durumlarının ve motivasyonsuzluk düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. Sebebi ise öğrencilerin kaldıkları yer ve okuldan memnun olma durumları ile ilgilidir. Okulda okuyan yatılı öğrencilerin depresyon durumunun daha yüksek olduğu ölçülmüştür.

Atay (2018), "Müzik Öğretmeni Adaylarının Müzik Performansı Kaygı Düzeyleri Ve Akademik Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi" adlı yüksek lisans

tezinde müzik  ğretmeni adaylarının akademik güdülenme düzeyleri ile müzik performansı kaygı düzeylerinin ölçülmesi, aynı zamanda aralarındaki ilişkinin araştırılması amaçlanmıştır. İlişkisel tarama modelinin kullanıldığı bu araştırmada Türkiye’de müzik  ğretmenliği okuyan öğrenciler de bu çalışmanın evrenini oluşturmuşlardır. Belirlenen  niversitelerden 241  ğrenci örneklem grubu olarak seçilmiştir. “Müzik Performans Kaygısı  l eği” ve “Akademik Motivasyon  l eği” kullanılarak araştırma için gerekli olan veriler toplanmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğrencilerin müzik performansı kaygı düzeyleri ile akademik güdülenme düzeyleri arasında ilişki olduğu görülmüştür. Öğrencilerin demografik özelliklerine göre müzik performans kaygı düzeylerinde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda öğrenim gördükleri üniversitelere göre öğrencilerin akademik güdülenme düzeyinde ise farklılıklar olduğu sonucuna varılmıştır.

Demireğen (2019), “Ergenlik Dönemindeki  ğrencilerin Duygu Düzenleme Becerileri İle Akademik G d lenmeleri Arasındaki İlişki” adlı yüksek lisans tezi ergenlerde akademik güdülenme düzeyleri ile duygu düzenleme becerilerinin ve aralarındaki ilişkinin araştırılması amacı ile yapılmıştır. Ankara’nın Kalecik ilçesinde bulunan devlet liseleri bu araştırmanın evrenini oluşturmuştur. Gerekli verilerin toplanması için Kişisel Bilgi Formu, Duygu Düzenleme  l eği ve Akademik Güdülenme  l eği kullanılmıştır. Araştırma sonunda ergenlerde duygu düzenleme becerileri ile akademik güdülenme düzeyleri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür. Okul türlerine göre öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinde farklılıklar tespit edilmiştir. Sınıf düzeyi ve cinsiyet değişkenleri açısından ise duygu düzenleme becerilerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Mertoğlu (2019), “ ğrencilerin Akademik Güdülenme,  zyeterlik Ve Sınav Kaygı Düzeylerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi –Kayseri İli  rneği-” adlı yüksek lisans tezinde ortaokul ve lise  ğrencilerinin akademik başarılarının öz yeterlik, akademik güdülenme ve sınav kaygı düzeyleri tarafından etkilenip etkilenmediği araştırılmıştır. Betimsel bir çalışma olan bu araştırmaya 2017-2018  ğretim yılı Kayseri Talas, Melikgazi, Kocasinan ve Pınarbaşı ilçelerindeki devlet okullarında okuyan 795 ortaokul ve lise  ğrencisi katılımcı olmuştur. Veri toplamak için  ğrencilere AG , Akademik  zyeterlik  l eği, Sınav Kaygısı Envanteri ve Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır. Toplanan veriler ışığında ortaokul ve lise  ğrencilerinin cinsiyet ve sınıf değişkenleri açısından akademik güdülenme,

özyeterlik ve sınav kaygı düzeylerinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu öğrencilerin akademik güdülenme ve özyeterlik düzeyleri arttıkça aynı yönde akademik başarıları da artmıştır. Buna karşın sınav kaygı düzeyleri arttıkça öğrencilerin akademik başarılarının azaldığı araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Karatepe (2019), “Lise Öğrencilerinin Akademik Güdülenme, Okula Bağlanma Ve Okuldaki Temel Psikolojik İhtiyaçları Ve Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin araştırılması, okula bağlanma ve okuldaki temel psikolojik ihtiyaçlarının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırma ile bunlar arasında çıkacak ilişkiler de yine bu tezin amaçları arasındadır. 2018-2019 Eğitim-Öğretim yılı Elazığ merkezde eğitimlerini sürdüren lise öğrencileri bu çalışmanın evreni olarak belirlenmiştir. Uygun örneklem yöntemiyle farklı okul türlerinden seçilen 389 kız ve 361 erkek bu araştırmanın örneklemine oluşturmuştur. Kişisel Bilgi Formu, AGÖ, Okula Bağlama Ölçeği ve Ergen Öğrencilerin Okuldaki Temel Psikolojik İhtiyaçları Ölçeği öğrencilere uygulanarak araştırma için gerekli veriler toplanmıştır. Öğrencilerin başarı puanı, devamsızlık ve sınıf düzeyleri değişkenlerine göre akademik güdülenme düzeylerinin farklılık olduğu görülürken, okul türü, sınıf mevcudu ve cinsiyet değişkenleri açısından ise farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Akademik güdülenme-okula bağlanma, akademik güdülenme-okuldaki temel psikolojik ihtiyaçlar, okula bağlanma-okuldaki temel psikolojik ihtiyaçlar arasında da orta düzeyde ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır.

Arslan Şeker (2021), “Lise Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Yordayıcıları Olarak Akran İlişkileri, Anne-Baba Davranışları Ve Sosyal-Duygusal Öğrenme Düzeyleri” adlı yüksek lisans tezi, lise öğrencilerinin algılanan anne baba davranışlarını, duygusal öğrenme düzeylerini ve akran ilişkilerini inceleyip bunların akademik güdülenme düzeylerini yordama durumunu araştırmayı amaçlamıştır. Betimsel yöntemin kullanıldığı bu çalışma, nicel bir araştırmadır. Aynı zamanda araştırmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Bilecik’in Bozüyük ilçesinde araştırma için belirlenen devlet liselerinde 2020-2021 Eğitim-Öğretim yılı birinci döneminde öğrenimlerini sürdürmekte olan 458 lise öğrencisi bu araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Araştırma için belirlenen ölçekler öğrencilere anket yöntemi ile uygulanmıştır. Araştırmada lise öğrencilerinin sosyal duygusal öğrenme düzeyleri ve algılanan anne davranışı

duyarlık alt boyutunun akademik güdülenme düzeylerini anlamlı bir şekilde yordadığı sonucuna varılmıştır. Buna ek olarak demografik özelliklerin de akademik güdülenme düzeylerinde anlamlı bir farklılaşma oluşturmadığı sonucuna da ulaşılmıştır.

Yüksel (2022), “Meslek Lisesi Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeylerinin Anne Baba Tutumu Ve Sosyodemografik Değişkenlerle İlişkisinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezi, meslek lisesi öğrencilerinin anne-baba tutumları ile ilgili algılarını incelemek ve bunun akademik güdülenme düzeyleri ile ilişkisini araştırmak amacıyla yapılmıştır. Nicel bir yöntemin kullanıldığı bu çalışmada ilişkisel kesitsel model kullanılmıştır. Adana’nın Çukurova ilçesindeki üç Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde 2021-2022 eğitim öğretim yılında okuyan 418 öğrenci araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Google form üzerinden veriler toplanmıştır. Araştırmada demografik özellikler açısından akademik güdülenme düzeylerinde farklılık olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Meslek lisesi öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri, anne-baba tutumları açısından anlamlı bir farklılık göstermiştir.

Sevmiş (2022), “Üniversite Öğrencilerinin Akademik Güdülenme Düzeyleri İle Kariyer Kararları Arasındaki İlişki” adlı yüksek lisans tezi, spor bilimleri fakülteleri ile beden eğitimi ve spor yüksekokullarına devam eden öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinin incelenmesi ve kariyer kararları ile ilişki düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır. İlişkisel tarama ve nedensel karşılaştırma modelinin kullanıldığı bu araştırmada evren olarak İstanbul’daki üniversiteler bünyesindeki Spor Bilimleri Fakülteleri ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları öğrencileri olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini oluşturan 960 gönüllü öğrenciye kişisel bilgi formu, AGÖ ve kariyer kararı ölçekleri anket yöntemi ile uygulanmıştır. Öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinde, akademik kariyer yapma durumu ve cinsiyet değişkenleri açısından farklılaşma tespit edilmiş ama akademik not ortalaması, sporculuk düzeyi, yaş, sınıf, bölüm, değişkenine göre ise anlamlı bir fark olmadığı sonucuna varılmıştır. Kariyer kararı bilinçli kariyer boyutu ile akademik güdülenme arasında yüksek ve pozitif yönde ilişki olduğu görülmüştür.

Bircan (2021), “Akademik Güdülenmenin Kişilik Tiplerine Göre İncelenmesi (Spor Bilimleri Fakültesi Örneği)” adlı yüksek lisans tezinin amacı, öğrencilerin kişilik tipleri açısından akademik güdülenme düzeylerinin incelenmesidir.

Araştırmanın evrenini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu ise Spor Bilimleri Fakültesi bünyesinde bulunan bölümlerden toplam 410 öğrenci oluşturmuş fakat 382 öğrencinin (157 kadın, 225 erkek) verileri kabul edilmiştir. Nicel bir çalışma olan bu araştırmada, öğrencilere anket yöntemi ile AGÖ ve Kişilik Ölçeği uygulanmıştır. Toplanan veriler ışığında belirlenen (cinsiyet, yaş, sınıf, ders yükü) demografik değişkenler açısından akademik güdülenmede pozitif yönde anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Fakat akademik güdülenmenin bölüm değişkeni açısından bu farkı göstermediği ortaya çıkmıştır. Akademik güdülenme A ve B kişilik tipleri açısından farklılık gösterirken, kişilik tipleri ile akademik güdülenme düzeyleri arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

2.2.2. Akademik Güdülenme İle İlgili Yurt Dışı Araştırmalar

Amrai et al. (2011) makalelerinde, akademik güdülenmenin yordanmasında akademik başarılarının ne düzeyde katkı sağladığını belirlemeyi amaçlamaktadırlar. Araştırmalarında kesitsel korelasyon çalışmasına yer verip öğrencilerden akademik motivasyon anketi doldurmaları istenmiştir. Tahran üniversitesinden 252 öğrenci ile yapılan çalışmada motivasyonun 8 yönü, 43 maddelik anket sorularıyla ölçülmüştür. Veri analizleri sonucunda, öğrencilerin akademik güdülenmeleri ile akademik başarıları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu araştırmacılar tarafından görülmüştür. Güdülenmenin unsurları arasındaki etkileşimin önemli olduğu ve bu unsurlar arasında koordinasyon sağlanmasının öğrencilerin akademik başarıları için gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Gupta ve Mili (2016) makalelerinde, lise 9. Sınıf öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri ile akademik başarıları arasındaki ilişkiyi ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Hindistan'ın Assam Kamrup Metropolitan Bölgesindeki 9. Sınıf öğrencileri bu araştırmanın evrenini oluşturmaktadırlar. Öğrencilerin güdülenme eksiklerinin olduğunu ve liseye geldiklerinde bu eksikliğin hem öğretmenlerine hem de derslere karşı arttığını belirtmişlerdir. Sebep olarak akran ilişkileri, moda ve eğlence önemli yer tutmaktadır. Resmi ve özel okullar arasından adaletli bir dağılımı sağlayabilmek için rastgele 995 öğrenci seçilmiştir. Öğrencilerin başarı ve motivasyonları TR Sharma testiyle ölçülmüştür. Sonuç olarak kadınların akademik güdülenmelerinin erkeklere oranla daha yüksek olduğu görülse de güdülenme

eksikliğini gidermek için velilerin ve öğretmenlerin ciddi adımlar atmaları gerektiği vurgulanmıştır.

Wormington et al. (2012) makalelerinde, lisedeki öğrenciler arasındaki akademik motivasyon düzeylerini ve okul ile bağlantılarını incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmaya 1061 lise öğrencisi katılmıştır. Akademik performansları yüksek olan öğrencilerin okul dışı etkinliklere katılan, okulla ilgili olan ve öğretmenler tarafından desteklenenler olduğu görülmüştür. Ayrıca lise düzeyindeki katılımcıların kontrollü dışsal motivasyon biçimleri ile yüksek düzeyde içsel motivasyonları birleştiğinde uyumsuz sonuçlar göstermeyeceği sonucuna ulaşmışlardır.

Legault et al. (2006) bu makaleleriyle, 3 bölümden oluşan bir çalışma dizisi ortaya koymuşlardır. Lise öğrencilerinin neden motive olamadıklarını bulmak için işin akademik güdülenme boyutuna bakılmasını ve sosyal desteğin nasıl etki edeceğini amaç edinmişler. 12 ve 18 yaş aralığındaki lise öğrencilerinin kendi bildirdikleri notları ışığında veriler toplanmıştır. Motivasyon uzmanlarının katıldığı bir panelde hazırlanan AAI (Akademik Amotivasyon Envanteri) kullanılmıştır. Bunun yanında öğrencilere anket uygulaması da yapılmıştır. Sonuç olarak motivasyonsuzluğun da bir olgu olarak kabul edilmesi gerektiği anlaşılmış bunu ortaya çıkaran en büyük etkenlerin ise karşılanmamış ihtiyaçların olduğu anlaşılmıştır.

Hazrati-Viari et al. (2012) makalelerinde, üniversite öğrencilerinin kişilik özelliklerinin akademik güdülenme ve performanslarına yaptıkları etkileri incelemeyi amaçlamışlardır. 119'u erkek 98'i kadın toplam 217 öğrenciye uygulanan kişilik ve akademik motivasyon anketi sonucunda güdülenme ve kişiliğin, başarıyı etkilediği görülmüştür. Bunun yanında kişisel farklılıkların önemi vurgulanmıştır.

2.2.3. Barınma İle İlgili Yurt İçi Araştırmalar

Berberoğlu (2019), “Tarih Öncesi Dönemde Anadolu’da Barınma İle Yaşamsal Koşullar Ve Günümüz Mekân Tasarımındaki Yansımaları” adlı yüksek lisans tezinde insanın tarih öncesi zamanlarda Anadolu’da karşılaştığı yaşamsal koşullar içerisinde barınma durumları ve günümüzdeki karşılığı incelenmiştir. İnsanların barınma şekilleri o günün koşullarından, kültürlerden, sanattan ve inanışlardan etkilenmiştir. Bu araştırmada tarih öncesi barınma şekilleri ile günümüz mekân anlayışı, mimari açıdan incelenmiştir. Sonuç olarak günümüzde

sahip olduğumuz mekânlar, tarih öncesinden bu güne kadar olan süreçte barınma ile ilgili edindiğimiz deneyimler sayesinde oluşmuştur. Teknolojik olarak gelişim devam edeceği gibi yapılacak kazılar sayesinde eskiye ait bilgiler de artacaktır.

Küçükkoçak (2022), “Üst Paleolitik Dönem'de Barınma Tipolojileri ve Anadolu” adlı yüksek lisans tezini, Paleolitik Dönemin üç bölümünü ve dünyanın çeşitli yerlerinden belirlenen Üst Paleolitik yerleşim bölgelerini araştırmak amacı ile yapmıştır. Araştırmada Üst Paleolitik Döneme ait Anadolu’da bulunan yerleşim yerleri ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. İncelenen bu yerlerden edinilen bilgiler ışığında Anadolu’nun Avrupa ve Asya kıtaları ile ilişkileri olduğu anlaşılmıştır. Yapılacak meskenlerin şekilleri ve içerikleri o zamanın koşullarıyla iklim, bitki örtüsü gibi etkenlere göre yapıldığı sonucuna varılmıştır. Jeopolitik konumu itibarıyla Anadolu’da inşa edilen barınma mekânlarının diğer coğrafyalardaki barınma yerleriyle tarz olarak birbirlerini etkilediği söylenebilir.

Köse (2009), “Yurtta Kalan Ve Ailesiyle Birlikte Yaşayan Lise Öğrencilerinin Yalnızlık Ve Sosyal Destek Düzeylerinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezinde lise öğrencilerinin aileleri ile kalma ya da yurtda kalma durumlarına göre yaşadıkları yalnızlık ve aldıkları sosyal destek düzeyleri çeşitli yönleriyle incelenmiştir. Betimsel bir çalışma olan bu araştırmada karşılaştırma modeli kullanılmıştır. İzmir’in merkez ilçelerinde yurtda bulunan liseler, araştırmacının evrenini oluşturmaktadır. 2008-2009 eğitim-öğretim yılı içerisinde çalışmanın evreninden tesadüfî örneklem metodu ile seçilen 670 öğrenci araştırmacının örneklemine oluşturmaktadır. Öğrencilere “U.C.L.A. Yalnızlık Ölçeği” , “Sosyal Provizyon Ölçeği” ve bunun yanında bazı demografik özellikleri belirlemek için kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Bu araştırmada öğrencilerin yalnızlık ya da sosyal destek alma durumları ile yurtda kalma ya da ailesi ile birlikte kalma durumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanında yalnızlık ve sosyal destek alma durumları tüm barınma koşullarına sahip öğrenciler arasında üst düzeyde ve negatif yönde anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. Öğrencilerin ölçülen demografik özelliklerine göre yalnızlık düzeyleri ve sosyal destek düzeyleri anlamlı bir şekilde farklılık gösterdiği araştırma sonucunda tespit edilmiştir.

Kızıklı (2020), “Gaziantep İlinde Bir Lise Öğrenci Yurtda Kalan Öğrencilerde Uyku Süresi Ve Kalitesi İle Beden Kütle İndeksi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” adlı yüksek lisans tezi, öğrencilerin uyku kalitesi ve süresi ile beden

kitle indekslerinin karşılaştırılması ve arada oluşan ilişkinin belirlenmesi için yapılmıştır. Bu araştırma için Gaziantep'teki bir lise öğrenci yurdu seçilmiştir. Araştırmaya Necip Fazıl Kısakürek Anadolu Lisesi yurdunda barınan 14-18 arası yaşlarda %37'si erkek, % 63'ü kız olmak üzere 200 öğrenci gönüllü olarak katılmıştır. Gönüllü olarak araştırmaya katılan bu öğrencilerden kronik rahatsızlığı olmayanlar ile düzenli ilaç kullanmayanlar bu çalışmanın örneklemini oluşturmuşlardır. Öğrencilere anket formu ve antropometrik ölçüm teknikleri uygulanarak araştırma için gerekli olan veriler toplanmıştır. Uygun bölünmesinin, rahat nefes alamamanın uyku kalitesini düşürdüğü tespit edilmiştir. Uyku kalitesi uyku süresini arttırmaktadır. Araştırma sonucunda beden kitle indeksi ile uyku kalitesi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Bunun yanında fiziksel aktivite verileri ile uyku kalitesi verileri puanları arasında doğru bir orantı olabileceği değerlendirilmiştir.

Uslu (2018), "Sosyal Politika Çerçevesinde Barınmada Yüksek Öğrenim Kredi Ve Yurtlar Kurumunun (KYK) Rolü - Ankara İli Örneği -" adlı yüksek lisans tezinde yurtların, barınma ve sosyal politikalar konularındaki etki ve katkıları araştırılmıştır. Nicel bir çalışma olan bu araştırmada Ankara merkezdeki KYK yurtlarından 720 öğrenci ile yüz yüze anket uygulaması yapılmıştır. Üniversite tercihi yapan öğrencilerin % 55,7'sinde, o ilde KYK yurtlarının olması tercih sebebi olmuştur. Araştırmada maddi zorluklardan dolayı, öğrencilerin % 76,1'inin devlet yurtlarını tercih ettikleri sonucuna varılmıştır. Barınma, ders çalışma ve kitap okuma imkânları öğrencilerin en fazla memnun oldukları alanlar olmuştur. Bunun yanında KYK yurtlarının ekonomik olarak uygun olması da yine tercih sebebi olmuştur. Araştırmada yurdun sadece öğrencilerin barınma ihtiyacını karşılamadığı, aynı zamanda öğrencilerin bireysel, toplumsal gelişimlerini ve sosyal politikalar geliştirmelerini sağladığı sonucuna varılmıştır.

Özmen (2019), "Üniversite Öğrenci Yurtlarının Hizmet Kalite Algısının Ölçülmesi: Karabük İli Yurtlarında Bir Uygulama" adlı yüksek lisans tezi, Karabük'teki üniversite öğrencilerinin, bu ilde bulunan devlet ve özel yurtların sundukları standartlar açısından memnuniyetlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Nicel araştırma yöntemi ve anket tekniğinin kullanıldığı bu araştırmada 8'i devlet yurdu olmak üzere 73 yurt araştırmanın evreni olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini ise 6 devlet 20 özel yurt oluşturmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin %35,9'u 19 ile 20 yaş aralığında olup katılımcıların %59,9'unu

kadınlar oluşturmaktadır. Katılımcıların özel yurtlarda kalma oranı %62,4'tür. Elde edilen veriler ışığında öğrencilerin %34,1'inin maddi durumları itibari ile yurdu tercih ettikleri görülmüştür. Yurtta kalmaktan memnun olan öğrencilerin öğrenimlerini tamamlayana dek yurttan ayrılmadıkları sonucuna varılmıştır. Aynı öğrencilerin yurtları diğerlerine de tavsiye ettikleri görülmüştür.

Kolukısa (2022), “Yükseköğrenim Öğrenci Yurtlarında Hizmet Kalitesi Kapsamında Öğrenci Memnuniyet Düzeyinin Değerlendirilmesi: Erzurum İli Örneği” adlı yüksek lisans tezinde Erzurum'daki Yurtkur ve özel yükseköğrenim yurtlarında barınma hizmeti alan öğrencilerin memnuniyet düzeylerinin araştırılması amaçlanmıştır. Erzurum'da bulunan yükseköğrenim yurtları araştırmanın evrenini, belirlenen KYK yurtlarından bir kız bir erkek, özel yükseköğrenim yurtlarından bir kız bir erkek öğrenci yurdu ise araştırmanın örneklemi oluşturmaktadır. Belirlenen bu dört yükseköğrenim öğrenci yurdunda alan taraması ve örneklem yöntemi kullanılarak 450 öğrenciye anket uygulanmıştır. Yapılan bu çalışmada, devlete ait yurtlarda kalan öğrencilerin aldıkları hizmetlerden ve sahip oldukları olanaklardan düşük düzeyde memnun oldukları, buna karşın özel yurtlarda kalan öğrencilerin aldıkları hizmetlerden ve olanaklardan yüksek düzeyde memnun kaldıkları sonucuna varılmıştır.

Güneş (2020), “Öğrenci Barınma Hizmeti Veren Binalarda Yangın Güvenlik Önlemleri” adlı yüksek lisans tezi ile öğrencilerin öğrenim gördükleri süre içerisinde kaldıkları barınma mekânlarında çıkabilecek yangınlara karşı doğru tedbirlerle güvenlik önlemlerinin alınması amaçlanmıştır. Araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır. Ankara ilinde bir yükseköğretim öğrenci yurdu örneklem olarak belirlenmiştir. Yapılan çalışmada, barınma mekânlarının iskeleti sayılan taşıyıcı yapı elemanlarının sağlam olması, iç ve dış cephe olarak yangına karşı düşük değerli yanıcılık özelliği taşıyan malzemelerin kullanılması gerektiği sonucuna varılmıştır. Bunun yanında çıkışlara kolay erişilebilmeli ve bu yollar üzerinde engeller olmamalıdır. Her binada alternatif çıkış düşünülüp en az iki acil çıkış olmalıdır. Yangında otomatik söndürme sistemi devreye girmeli ve elektrik kesintilerine karşı da ek önlemler alınmalıdır. Son olarak yangın güvenlik önlemlerinin, bu binaların tasarım aşamalarından kullanım aşamalarına kadar her süreçte doğru planlanması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Yüksel (2020), “Yükseköğrenim Öğrenci Yurtlarında Barınan Öğrencilerin Gıda Güvenliğine Yönelik Tutum Ve Davranışları; Balıkesir Örneği” adlı yüksek

lisans tezi ile üniversite okumak için ailelerinden ve evlerinden ayrı kalan öğrencilerin güvenli barınma ve beslenme ihtiyaçlarını giderme konusunda yaşayabilecekleri zorluklara çözüm aranmıştır. Anket yönteminin uygulandığı araştırmanın evrenini Balıkesir Yurtkur öğrencileri oluşturmaktadır. Balıkesir’de bulunan Residorm öğrenci yurdunda barınan öğrenciler, yapılan bu araştırmanın örneklemi oluşturmuştur. Frekans analizi, tek yönlü veri analizi ve t-testi kullanılarak veri analizi yapılmıştır. Araştırmanın demografik özelliklerine bakıldığında yaş ve cinsiyet özellikleri ile gıda güvenliğine karşı öğrencilerin sergilediği tutum ve davranışları arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Bunun yanında öğrencilerin önceki zamanlarda gıda ile ilgili bir hastalık yaşayıp yaşamama durumları ile gıda güvenliğine karşı sergiledikleri tutum ve davranışları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

2.2.4. Barınma İle İlgili Yurt Dışı Araştırmalar

Motz ve Currie (2019) makalesinde, Kanada’da ortaöğretimden sonra eğitimlerine devam eden öğrencilerin ırklarından dolayı maruz kaldıkları konut problemlerini ve sonrasında yaşadıkları travmanın ortaya çıkardığı stres bozukluklarını incelemeyi amaçlamaktadırlar. 2015 ve 2017 yılları arasındaki veriler alınmıştır. Anketler yüz yüze yapılarak toplanmış ve yapılan bu anketlere 142 öğrenci katılım sağlamıştır. Bu araştırma nitel bir araştırmadır. Sonuç olarak ırk temeline dayalı ortaya çıkan konut ayrımcılığı, yerli öğrenciler arasında TSSB semptomolojisini arttırmaktadır. Üniversiteye karşı tutum ve algıları zarar gören bu öğrencilere yardım edilmeli, barınma konusunda ortaya çıkan ayrımcılıkla ilgili tedbirler alınmalıdır. Aile temelli barınmanın yerli öğrencilere olanak olarak sunulmasının daha iyi olacağı bunun yanında zihinsel sağlık desteklerinin de verilmesi gerektiği, araştırma sonuçları arasında belirtilmiştir.

Abdi et al. (2020) makalelerinde, Mohaghegh Ardabili Üniversitesi yurdunda kalan öğrencilerin çevresel etkenler açısından, güdülenmelerindeki ilerleme ve memnuniyetleri arasındaki ilişkiyi incelemeyi amaçlamışlardır. Tamamlanan 268 anket sonucundan elde edilen verilerinde, yurttaki kalan öğrencilerin çevresel faktörlerden memnuniyet durumları ile ilerleme motivasyonları arasında yüksek düzeyde bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Mimari açıdan yapılacak müdahalelerin ve yurtlardaki sosyal etkenlerin, öğrencilerin memnuniyetlerini ve güdülenmelerindeki ilerlemeyi arttırdığını belirtmişlerdir. Sonuç olarak

öğrencilerin yurtlardan memnun olmalarının güdülenmelerini arttırdığını belirtmişlerdir.

Aluko (2011) makalesinde, üniversite öğrencilerinin barınma durumlarını ve yaşadıkları sorunları araştırmayı amaçlamıştır. Araştırmanın evrenini Lagos Üniversitesi oluşturmaktadır. 400 öğrenciye anket uygulanmış bu şekilde bazı veriler elde edilmiş ve sunulmuştur. Lagos üniversitesinin öğrenciler tarafından çok tercih edilmesinden dolayı öğrenci nüfusunun fazla olduğu, öğrencilerin barınma yerlerinin alt yapılarının ve kapasitelerinin yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Ghani et al. (2016) makalelerinde, öğrencilerin barınma yerlerini ve barınma yerleri arasındaki farklılıkları incelemişlerdir. Barınmanın temel ihtiyaçlardan biri olduğunu belirtmektedirler. Çalışmada barınma yerinin insanlar üzerinde olumlu ve olumsuz etkilerinin olduğu belirtilmektedir. Çalışmada, öğrencilerin konut tercihi yaparken kampüse yakınlık, imkânların fazlalığı ve ekonomik şartlardan dolayı kurumların yurtlarını tercih ettikleri belirtilmektedir. Ayrıca özel sektöre ait konutlarda kalan öğrencilerin yurtlarda kalan öğrencilere oranla daha fazla zorluk yaşadıkları yapılan bu araştırma ile anlaşılmıştır.

Thomsen ve Eikemo (2010) makalelerinde, Norveç'in Trondheim kentinde öğrenim gören öğrencilerin barınma memnuniyetlerini ve bu memnuniyetlere etki eden sebepleri araştırmayı hedeflemişlerdir. Ülkede son yıllarda öğrenci sayılarının arttığı, bu sebeple konut ihtiyacının da bu duruma paralellik gösterdiği belirtilmiştir. Yapılan araştırmada üniversitelerin bulunduğu şehirlerde, öğrencilerin standardı yüksek ve merkezi yerlerde bulunan konutlara rağbet ettiği görülmektedir. Çalışmada nicel araştırma yöntemi kullanılmış, veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmada kiracılık/sahiplik türü, farklı konut özelliklerinin kalitesi ve konum gibi değişkenlerin, öğrencilerin barınma yeri memnuniyetini en fazla etkileyen değişkenler olduğu veriler sonucunda ortaya çıkmıştır. Konut memnuniyeti üzerinde bireysel olanaklar ve demografik değişkenlerin anlamlı bir etkide bulunmadığı tespit edilmiştir.

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama yöntemi, veri toplama araçları, verilerin analizine dair bilgiler, araştırma basamakları, güvenirlik ve normallik analiz sonuçlarına yer verilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, Güzel Sanatlar Lisesi müzik bölümü öğrencilerinin barınma durumu, cinsiyet, sınıf seviyesi ve ana çalgıları ile akademik güdülenme düzeyleri arasındaki ilişkileri ortaya koyma amacını taşıyan bir çalışmadır. Araştırmada nicel araştırma yöntemlerinden ilişkisel tarama deseni kullanılmıştır. Ölçme araçları ile ölçülüp sayısallaştırılan ve istatistiksel işlemlerle analiz edilen değişkenler arasındaki ilişkiyi nesnel kuramlar çerçevesinde inceleyen araştırma yöntemine nicel araştırma yöntemi denir (Creswell, 2017, böl. 1, s. 4). Şuan mevcut olan ya da geçmişte olmuş bir durumu hiç değiştirmeden, olduğu gibi belirleme hedefi olan araştırmalara tarama modeli denir (Karasar, 2016, kesim 2, böl. 2, s. 109). Başka bir açıklamada ise tarama deseni, genel olarak araştırma evreninin görüş, tutum ve eğiliminin sayısal ve nicel olarak tasvir edilmesi şeklinde yorumlanmaktadır. Tarama desenini elde etmek için kullanılacak evren içerisinden bir örneklem belirlenir ve bu örneklem üzerinden veri elde edebilmek için uygulama yapılır (Creswell, 2017, böl. 8, s. 155). Büyüköztürk vd. (2021)'e göre tarama araştırması, büyük örneklem grupları üzerinde uygulanan ve bu örneklem grubunu oluşturan katılımcıların belirlenen bir olay veya konu hakkındaki fikir, tutum, ilgi gibi özelliklerinin tespit edildiği araştırmalardır. Ayrıca tarama araştırması, araştırma konusunun mevcut durumdaki resminin betimlenmesidir. Bu resmin oluşumunda bir ya da daha fazla değişken arasındaki ilişkiler incelenebilmektedir. İlişkisel tarama deseni de buna örnektir (böl. 5, s. 184-185).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye'deki güzel sanatlar liselerinde eğitim ve öğretimlerine devam eden müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklem grubunu ise, Van GSL, Siirt Takasbank GSL, Karaman GSL, Antalya Ticaret ve Sanayi Odası GSL, Denizli Hakkı Dereköylü GSL, T.C. Ziraat Bankası (Balıkesir) GSL ve Bolu GSL' de öğrenim gören 9, 10, 11 ve 12. Sınıf müzik bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Belirlenen Güzel Sanatlar Liselerinde 622

müzik bölümü öğrencisinden 327 öğrenci ölçeği cevaplamıştır. Evrendeki elemanların, sınırların bilinmediği zamanlarda, temsil yeteneğinin belli oranlarda sağlandığı durumlarda, araştırmacı olasılığa dayalı olmayan örneklemeleri kullanabilir (Özen, Y. ve Gül, A. 2007). Bu araştırma 2022-2023 eğitim-öğretim yılı içerisinde uygulanmıştır.

Tablo 3.1: Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin cinsiyetlerine göre frekans yüzde dağılımları

		N	%
Cinsiyet	Kız	192	58,7
	Erkek	135	41,3
	Toplam	327	100,0

Tablo 3.1'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %58,7'si (n=192) kız, %41,3'ü (n=135) erkektir.

Tablo 3.2: Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin sınıf düzeyleri frekans yüzde dağılımları

		N	%
Sınıf	9. sınıf	92	28,1
	10. sınıf	60	18,3
	11. sınıf	100	30,6
	12. sınıf	75	22,9
	Toplam	327	100,0

Tablo 3.2'ye bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %30,6'sı (n=100) 11.Sınıf, %28,1'i (n=92) 9.sınıf, %22,9'u (n=75) 12.sınıf ve %18,3'ü (n=60) 10.sınıftır.

Tablo 3.3: Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin ana çalgılarına göre frekans yüzde dağılımları

	N	%	
Ana çalgı	Bağlama	67	20,5
	Çello	37	11,3
	Flüt	32	9,8
	Gitar	30	9,2
	Kanun	20	6,1
	Keman	92	28,1
	Ney	1	,3
	Piyano	12	3,7
	Ritim Perküsyon	1	,3
	Ut	7	2,1
	Viyola	27	8,3
	Yan flüt	1	,3
Toplam	327	100,0	

Tablo 3.3'e bakıldığında araştırmaya katılanların ana çalgısı %28,1 (n=92) keman, %20,5 (n=67) bağlama, %11,3 (n=37) çello, %9,8 (n=32) flüt, %9,2 (n=30) gitar, %8,3 (n=27) viyola, %6,1 (n=20) kanun, %3,7 (n=12) piyano, %2,1 (n=7) ut, %0,3 (n=1) ney, ritim perküsyon ve yan flüttür. (yan flüt yazanların flüt kategorisini işaretlemeleri gerekmektedir).

Tablo 3.4: Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin ana çalgı gruplarına göre frekans yüzde dağılımları

	N	%	
Çalgı kodu	Yaylı çalgılar	156	47,7
	Telli-Tezeneli çalgılar	124	37,9
	Üflemeli-Nefesli çalgılar	34	10,4
	Diğer	13	4,0
	Toplam	327	100,0

Tablo 3.4'e bakıldığında katılımcıların ana çalgı grupları, %47,7'si (n=156) yaylı çalgılar, %37,9'u (n=124) telli-tezeneli çalgılar, %10,4'ü (n=34) üflemeli-nefesli çalgılar, %4,0'ü (n=13) diğer çalgılardır.

Tablo 3.5: Örneklem grubunda bulunan öğrencilerin barınma durumlarına göre frekans yüzde dağılımları

		N	%
Barınma	Ev	231	70,6
	Yurt	96	29,4
	Toplam	327	100,0

Tablo 3.5'e bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin %70,6'sı (n=231) evde, %29,4'ü (n=96) yurttadır.

3.3. Veri Toplama Yöntemi

Araştırmacı tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu ve Bozanoğlu (2004) tarafından geliştirilen Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ) Google e-Formlarda dijital formata çevrilmiştir. Daha sonra, belirlenen Güzel Sanatlar Liselerindeki bazı müzik öğretmenleriyle iletişime geçilerek, ölçeğin öğrencilere online olarak uygulanması için öğretmenlere iletilmiştir.

3.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmada öğrencilerin demografik özelliklerini belirlemek için Kişisel Bilgi Formu ve öğrencilerin akademik güdülenmelerinin ölçülmesi için de Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ) kullanılmıştır. Aşağıda bu form ve ölçeğe dair bilgiler yer almaktadır.

3.4.1. Kişisel Bilgi Formu

Bu form araştırmacı tarafından, araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgilerini öğrenmek amacıyla hazırlanmıştır. Kişisel Bilgi Formunda (Ek-3) öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, ana çalgı ve barınma durumlarını tespit etmeye yönelik sorular yer almaktadır.

3.4.2. Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ)

Bozanoğlu (2004b) tarafından geliştirilen ve 20 maddeden oluşan Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ), öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerindeki bireysel farklılıkları belirlemek amacı ile yapılmıştır. AGÖ' nün üç alt boyutu (kendini aşma, bilgiyi kullanma ve keşif) vardır. Kendini aşma alt boyutu “2, 6, 7, 8, 9, 10, 16”, bilgiyi kullanma alt boyutu “1, 5, 12, 14, 15, 18” ve keşif alt boyutu “3,4(bu madde tersine puanlanmaktadır),11,13,17,19,20” numaralı maddelerden oluşmaktadır. 5’li likert tipi (1= Kesinlikle uygun değil, 2= Uygun değil, 3= Kararsızım, 4= Uygun, 5= Kesinlikle uygun) dereceleme yapılarak, yanıtlayıcılara her bir madde için kendisine uygun olanı seçme imkânı sunmaktadır. 20 maddelik ölçekte 4. madde tersine puanlanırken geriye kalan 19 madde olumlu puanlanmıştır. Akademik Güdülenme Ölçeğinden en fazla 100 en az ise 20 puan alınabilmektedir. Puanın yüksek olması akademik güdülenme düzeyinin yüksek olduğunu göstermektedir. Üç farklı ilden 757 lise öğrencisine 80 maddelik ön deneme formu uygulanmış ve faktör analizleri yapılmıştır. 101 lise öğrencisi ile test-tekrar test yöntemi kullanılarak ölçeğin güvenilirliği tespit edilmiştir. İki uygulama arasındaki ölçümde .87 oranında bir korelasyon katsayısı tespit edilmiştir. Ayrıca Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayılarının aynı grupta farklı zamanlarda yapılan hesaplamalarda .77 den .85 e, farklı gruplarda yapılan hesaplamalarda ise .77 den .86 ya değiştiği belirtilmektedir. Ölçeğin geçerlik çalışması sonucunda, akademik güdülenme düzeyinin birbirinden farklılaşması beklenen grupları birbirinden ayırt ettiği görülmüştür. Geçerliliği ve güvenilirliği ispatlanan Akademik Güdülenme Ölçeğinin eğitimde kullanılabileceği belirtilmiştir.

3.5. Verilerin Analizi

Araştırmanın örneklem grubunu oluşturan öğrencilerden toplanan veriler IBM SPSS 22.0 paket programına aktarılmıştır. Kişisel Bilgi Formunda öğrencilerin cinsiyet, sınıf düzeyi, ana çalgı ve barınma durumları incelenmiştir. 20 maddelik AGÖ' nün 4. maddesi anlamca olumsuz olduğu için tersine puanlanmıştır. Normallik testi yapılmış ve ölçeklerin normal dağılım göstermediği tespit edilmiştir. Bu sebepten dolayı non-parametrik testlerin uygulanmasına karar verilmiştir. Ölçeğin güvenirlik analizini hesaplamak için Cronbach's Alpha katsayısı hesaplanmıştır. Bu ölçme aracı uygulanma kolaylığı, nesnel puanlama ve güvenirlik ölçümü açısından araştırmacılar tarafından rağbet görmektedir (Çüm ve Koç, 2013). Araştırma verilerinin dağılımının normal olup olmadığını tespit etmek için iki normallik testi mevcuttur (Kilmen, 2020, s. 93). Bu sebeple araştırma verilerinin normallik analizi için Kolmogorov-Smirnova, Shapiro-Wilk testi kullanılmıştır. İkili gruplar karşılaştırılırken Mann-Whitney U testi kullanılmış, daha fazla olan gruplar karşılaştırılırken ise Kruskal-Wallis test kullanılmıştır (Kilmen, 2020, s. 174-188). Tüm analiz sonuçları için istatistiksel anlamlılık $p < 0.05$ olarak kabul edilmiştir.

3.6. Güvenirlik Analizi Sonuçları

Tablo 3.6: Ölçeğin güvenirlik analizi sonuçları

Cronbach's Alpha	Madde sayısı
0,899	20

Cronbach's Alpha katsayısı 0 ile 1 arasında olup değer 1'e ne kadar yakınsa ölçeğin güvenirlik düzeyinin o kadar yüksek olduğu anlamına gelmektedir. Bu çalışmada Cronbach's Alpha güvenirlik katsayısı 0,899 olarak hesaplanmıştır. Buna göre ölçeğin güvenirlik düzeyi çok yüksektir.

3.7. Araştırma Basamakları

- Araştırmada ilk olarak akademik güdülenme, barınma ve GSL üzerine yapılmış çalışmalar internet ve kütüphaneler aracılığı ile incelenerek literatür araştırması yapılmıştır.

- Akademik güdülenme ile ilgili hazırlanmış ölçekler incelenmiş ve Bozanoğlu (2004) tarafından geliştirilmiş olan “Akademik Güdülenme Ölçeği” (Ek-3) araştırma için uygun bulunmuştur.
- Akademik Güdülenme Ölçeğini kullanmak için araştırma sahibinden mail yoluyla izin alınmıştır (Ek-4).
- Araştırma ölçeğinin uygulanacağı güzel sanatlar liseleri belirlenmiş ve o okullarda ölçeğin uygulanmasına yardımcı olacak müzik öğretmenleri ile iletişime geçilmiştir.
- Uygulama öncesi Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu’na başvuru yapılmış ve Etik Kurul’un 27.06.2022 tarihinde 2022/07 sayılı kararıyla araştırma etik olarak uygun bulunmuştur (Ek-1).
- Uygulama güzel sanatlar liselerinde yapılacağından dolayı gerekli etik kurul onayları MEB Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün 26.09.2022 tarih ve 58961907 sayılı kararıyla alınmıştır (Ek-2).
- Etik onaylar alındıktan sonra “Akademik Güdülenme Ölçeği” Google e-Formlarda dijital formata çevrilmiş ve okul öğretmenleri ile bağlantı kurularak mail yoluyla iletilmiştir.
- Veri toplama sürecinden sonra gelen veriler, uzman bir istatistikçi ile SPSS 22.0 programında analiz edilmiştir.

4. BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Bulgular tablolar halinde verilerek yorumlanmıştır.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi olan “Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu ile katılımcıların barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 4.1: Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının barınma yeri bakımından normallik analizi sonuçları

Barınma		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	sd	p	İstatistik	sd	p
Kendini Aşma	Ev	,102	231	,000	,968	231	,000
	Yurt	,075	96	,200*	,978	96	,107
Bilgiyi Kullanma	Ev	,102	231	,000	,928	231	,000
	Yurt	,101	96	,017	,944	96	,000
Keşif	Ev	,079	231	,001	,969	231	,000
	Yurt	,125	96	,001	,941	96	,000
Akademik Güdülenme Ölçeği	Ev	,096	231	,000	,950	231	,000
Toplam Puanı	Yurt	,107	96	,009	,965	96	,012

Tablo 4.1 incelendiğinde, Akademik Güdülenme Ölçeği Toplam Puanın ve alt boyut puanlarının barınma durumları bakımından normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($p < 0,05$). Buna göre barınma için parametrik olmayan test kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.2. Akademik Güdülenme leği puanının, barınma durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

Barınma		n	Sıra Ort.	Sıra Top.	Mann-Whitney U	p
Kendini Aşma	Ev	231	155,87	36007,00	9211,000	0,016*
	Yurt	96	183,55	17621,00		
	Toplam	327				
Bilgiyi Kullanma	Ev	231	158,23	36552,00	9756,000	0,086
	Yurt	96	177,88	17076,00		
	Toplam	327				
Keşif	Ev	231	158,39	36588,50	9792,500	0,095
	Yurt	96	177,49	17039,50		
	Toplam	327				
Akademik Güdülenme leği	Ev	231	156,62	36180,00	9384,000	0,029*
	Yurt	96	181,75	17448,00		
	Toplam Puanı	327				
	Toplam					

*p<0,05

Akademik Güdülenme leği puanının, barınma durumuna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre Kendini Aşma puanı ve Akademik Güdülenme leği toplam puanı öğrencilerin barındığı yere göre anlamlı farklılık göstermektedir (p<0,05). Evde kalan ğrencilerin Kendini Aşma puanları sıra ortalaması 155,87 ve yurttaki kalanların 183,55'dir. Evde kalan ğrencilerin AG toplam puanı sıra ortalaması 156,62 ve yurttaki kalanların 181,75'dir. Yurttaki kalan ğrencilerin Kendini Aşma puanı ve Akademik Güdülenme leği toplam puanı daha yüksektir. Bunun yanında Bilgiyi Kullanma ve Keşif puanı, öğrencinin barındığı yere göre anlamlı farklılık göstermemektedir (p>0,05). Bu sonuçlar ışığında yurttaki kalan öğrencilerin evde kalan öğrencilere göre

akademik güdülenme düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir. Buna sebep olarak yurtda disiplinli bir çalışma ortamının ve sosyal bir ortamın olması gösterilebilir. Ayrıca yurtda kalan öğrencilerin, arkadaşlarıyla yardımlaşma ve birlikte ders çalışma avantajına sahip olmaları da başka bir sebep olarak gösterilebilir. Yurtda kalan öğrencilerin alan derslerini çalışmak, özellikle çalgılarını çalmak için uygun çalışma ortamını bulmaları, onları akademik olarak daha fazla güdümlüyor olabilir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin cinsiyete göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu ile katılımcıların cinsiyetlerine göre akademik güdülenme düzeyleri arasında bir fark olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 4.3: Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının cinsiyet bakımından normallik analizi sonuçları

Cinsiyet		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	sd	p	İstatistik	sd	p
Kendini Aşma	Kız	,083	192	,003	,968	192	,000
	Erkek	,090	135	,009	,977	135	,022
Bilgiyi Kullanma	Kız	,098	192	,000	,930	192	,000
	Erkek	,102	135	,001	,943	135	,000
Keşif	Kız	,096	192	,000	,966	192	,000
	Erkek	,084	135	,020	,973	135	,009
Akademik Güdülenme Ölçeği	Kız	,069	192	,026	,957	192	,000
Toplam Puanı	Erkek	,071	135	,088	,970	135	,004

Akademik Güdülenme Ölçeği Toplam Puanının ve alt boyut puanlarının cinsiyet bakımından normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$). Buna göre cinsiyet için parametrik olmayan test kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.4. Akademik Güdülenme leği puanının, cinsiyete göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

Cinsiyet		n	Sıra Ort.	Sıra Top.	Mann-Whitney U	p
Kendini Aşma	Kız	192	162,30	31161,50	12633,500	0,697
	Erkek	135	166,42	22466,50		
	Toplam	327				
Bilgiyi Kullanma	Kız	192	167,01	32066,50	12381,500	0,490
	Erkek	135	159,71	21561,50		
	Toplam	327				
Keşif	Kız	192	165,84	31842,00	12606,000	0,673
	Erkek	135	161,38	21786,00		
	Toplam	327				
Akademik Güdülenme leği	Kız	192	164,92	31665,50	12782,500	0,833
	Erkek	135	162,69	21962,50		
	Toplam Puanı	327				

Akademik Güdülenme leği puanının, cinsiyete göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan Mann-Whitney U testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre Kendini Aşma, Bilgiyi Kullanma, Keşif ve Akademik Güdülenme leği toplam puanı cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Tabloda kızların Bilgiyi Kullanma, Keşif ve Akademik Güdülenme leği toplam puanı sıra ortalamaları erkeklerden daha yüksektir. Araştırmada ğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinde, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir fark bulunmaması, kız ve erkek öğrencilerin derslere ve belirledikleri hedeflere karşı yakın oranlarda gdlendiklerinden kaynaklı olabilir. Bunun yanında öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türünün GSL olması ve bu okulun kendine has bir okul kültürü ve disiplini barındırması hasebiyle, öğrencilerde cinsiyet açısından benzer akademik güdülenmeler bulunmuş olabilir. Güzel sanatlar liselerinin müzik bölümlerinde sosyal etkinliklerin çok olması ve tüm öğrencileri kapsamasından dolayı kız ve erkek öğrencilerde benzer oranlarda güdülenme görülmesinin sebeplerinden biri olabilir. Kız ve erkek öğrencilerin niversite hedeflerinin benzerlik göstermesi, aynı zamanda birlikte çalışma

olanaklarına sahip olmaları da onları akademik olarak eşit oranlarda güdülüyor olabilir.

4.3. Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin sınıf seviyesine göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu ile katılımcıların okudukları sınıf seviyelerine göre akademik güdülenme düzeyleri arasında bir fark olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 4.5: Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puan ve alt boyut puanlarının sınıf düzeyi bakımından normallik analizi sonuçları

Sınıf		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	sd	p	İstatistik	sd	p
Kendini Aşma	9. sınıf	,093	92	,047	,981	92	,217
	10. sınıf	,095	60	,200*	,968	60	,120
	11. sınıf	,097	100	,022	,966	100	,011
	12. sınıf	,110	75	,025	,950	75	,005
Bilgiyi Kullanma	9. sınıf	,091	92	,057	,963	92	,010
	10. sınıf	,133	60	,010	,937	60	,004
	11. sınıf	,134	100	,000	,943	100	,000
	12. sınıf	,113	75	,019	,896	75	,000
Keşif	9. sınıf	,096	92	,036	,962	92	,009
	10. sınıf	,135	60	,008	,963	60	,064
	11. sınıf	,104	100	,010	,960	100	,004
	12. sınıf	,167	75	,000	,945	75	,003
Akademik Güdülenme Ölçeği Toplam Puanı	9. sınıf	,057	92	,200*	,985	92	,384
	10. sınıf	,071	60	,200*	,984	60	,611
	11. sınıf	,095	100	,028	,951	100	,001
	12. sınıf	,108	75	,032	,928	75	,000

Akademik Güdülenme leği toplam puanın ve alt boyut puanlarının sınıf düzeyi bakımından normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$). Buna göre sınıf düzeyi için parametrik olmayan test kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.6. Akademik Güdülenme leği puanının, sınıf düzeyine göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

Sınıf		n	Sıra Ort.	X ²	p
Kendini Aşma	9. sınıf	92	159,51	2,775	0,428
	10. sınıf	60	167,99		
	11. sınıf	100	155,35		
	12. sınıf	75	177,85		
	Toplam	327			
Bilgiyi Kullanma	9. sınıf	92	181,96	5,996	0,112
	10. sınıf	60	159,04		
	11. sınıf	100	149,25		
	12. sınıf	75	165,61		
	Toplam	327			
Keşif	9. sınıf	92	188,34	8,890	0,031*
	10. sınıf	60	153,38		
	11. sınıf	100	151,18		
	12. sınıf	75	159,73		
	Toplam	327			
Akademik Güdülenme leği Toplam Puanı	9. sınıf	92	178,59	4,984	0,173
	10. sınıf	60	159,28		
	11. sınıf	100	149,37		
	12. sınıf	75	169,38		
	Toplam	327			

* $p<0,05$

Akademik Güdülenme leği puanının, öğrencinin okuduğu sınıfa göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi

sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre Kendini Aşma, Bilgiyi Kullanma ve Akademik Güdülenme leği toplam puanı öğrencilerin okuduğu sınıfa göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Başka bir deyişle ğrencilerin Kendini Aşma ve Bilgiyi Kullanma alt boyutları açısından akademik güdülenmelerinin benzer düzeylerde olduğu görülmektedir.

Bunun yanında Keşif puanı öğrencilerin okuduğu sınıfa göre anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). 9.sınıf ğrencilerinin Keşif puanı sıra ortalaması 188,34. 10.sınıf ğrencilerinin Keşif puanı sıra ortalaması 153,38. 11.sınıf ğrencilerinin Keşif puanı sıra ortalaması 151,18. 12.sınıf ğrencilerinin Keşif puanı sıra ortalaması 159,73'tür. Bu sonuca bakıldığında 9.sınıf ğrencilerinin Keşif puanı en yüksek ve 11. sınıf ğrencilerinin Keşif puanı en düşüktür. Araştırmada 9. sınıf ğrencilerinin anlamlı bir fark elde ettiği, sonrasında ise en yüksek keşif puanına sahip olan sınıfın 12.sınıflar olduğu belirlenmiştir. Bu sonuca bakarak 9.sınıf ğrencilerinin okuldaki ilk yıl heyecanını yaşıadıkları ve kendilerini gösterme çabaları olduğu için, akademik güdülenme düzeylerinin yüksek olduğu, üst sınıflara geçince akademik güdülenme düzeylerinin azaldığı söylenebilir. Bunun yanında 12.sınıf ğrencilerinin niversite sınavına hazırlık sürecinde olmaları ve daha çok çalışmaları gerektiğinin bilincinde olmalarından dolayı akademik güdülenme düzeylerinde artış olduğu söylenebilir.

4.4. Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü ğrencilerinin ana çalgısına göre akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu ile katılımcıların ana çalgı/çalgı koduna göre akademik güdülenme düzeyleri arasında bir fark olup olmadığı araştırılmıştır.

Tablo 4.7: Akademik Güdülenme leği toplam puan ve alt boyut puanlarının çalgı kodu bakımından normallik analizi sonuçları

Çalgı kodu		Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		İstatistik	sd	p	İstatistik	sd	p
Kendini Aşma	Yaylı algılar	,088	156	,005	,973	156	,004
	Telli-Tezeneli algılar	,073	124	,168	,973	124	,013
	Üflemeli-Nefesli algılar	,149	34	,053	,947	34	,103
	Diğer	,186	13	,200*	,945	13	,531
Bilgiyi Kullanma	Yaylı algılar	,099	156	,001	,937	156	,000
	Telli-Tezeneli algılar	,099	124	,004	,920	124	,000
	Üflemeli-Nefesli algılar	,171	34	,013	,937	34	,050
	Diğer	,140	13	,200*	,953	13	,638
Keşif	Yaylı algılar	,095	156	,001	,964	156	,000
	Telli-Tezeneli algılar	,106	124	,001	,970	124	,007
	Üflemeli-Nefesli algılar	,186	34	,004	,926	34	,023
	Diğer	,160	13	,200*	,960	13	,747
Akademik Güdülenme leği Toplam Puanı	Yaylı algılar	,086	156	,007	,950	156	,000
	Telli-Tezeneli algılar	,065	124	,200*	,972	124	,010
	Üflemeli-Nefesli algılar	,128	34	,170	,914	34	,011
	Diğer	,192	13	,200*	,923	13	,278

Akademik Güdülenme leği Toplam Puanın ve alt boyut puanlarının çalgı kodu bakımından normal dağılım göstermediği belirlenmiştir ($p<0,05$). Buna göre çalgı kodu için parametrik olmayan test kullanılmasına karar verilmiştir.

Tablo 4.8. Akademik Güdülenme leği puanının, çalgı koduna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi

Çalgı kodu		n	Sıra Ort.	X2	p
Kendini Aşma	Yaylı çalgılar	156	163,77	0,863	0,834
	Telli-Tezeneli çalgılar	124	161,15		
	Üflemeli-Nefesli çalgılar	34	167,00		
	Diğer	13	186,12		
	Toplam	327			
Bilgiyi Kullanma	Yaylı çalgılar	156	158,20	1,178	0,758
	Telli-Tezeneli çalgılar	124	168,60		
	Üflemeli-Nefesli çalgılar	34	172,29		
	Diğer	13	168,08		
	Toplam	327			
Keşif	Yaylı çalgılar	156	160,09	1,573	0,666
	Telli-Tezeneli çalgılar	124	172,11		
	Üflemeli-Nefesli çalgılar	34	156,57		
	Diğer	13	152,96		
	Toplam	327			
Akademik Güdülenme Ölçeği Toplam Puanı	Yaylı çalgılar	156	159,34	0,776	0,855
	Telli-Tezeneli çalgılar	124	168,79		
	Üflemeli-Nefesli çalgılar	34	165,24		
	Diğer	13	171,00		
	Toplam	327			

Akademik Güdülenme leği puanının, çalgı koduna göre farklılık gösterme durumunun incelenmesi amacıyla yapılan Kruskal Wallis testi sonuçları tabloda verilmiştir. Analiz sonuçlarına göre Kendini Aşma, Bilgiyi Kullanma, Keşif ve Akademik Güdülenme leği toplam puanı çalgı koduna göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$). Başka bir ifade ile öğrencilerin ana çalgılarına göre akademik güdülenmelerinin benzer düzeylerde olduğu görülmektedir. Öğrencilerin ana algıları açısından benzer akademik güdülenme düzeylerine sahip olmaları, öğrencilerin çalgılarına aynı önemi vermelerinden kaynaklı olabilir. Öğrencilerin ana algılarında iyi seviyede olmaları gerektiği, aksi takdirde okul orkestrasına seilemeyeceklerini bilmeleri, bu sonucun çıkma sebeplerinden biri olabilir. Okulda her dönem içerisinde bir çalgı sınavının komisyon tarafından yapılıyor olması, öğrencilerin ana çalgılarına aynı önemi vermelerine sebep olabilir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu bölümde, araştırmadan elde edilen bulgular ve yorumlar ışığında ulaşılan sonuç ve tartışma yer almaktadır.

Araştırma, GSL müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerini incelemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda uygulamaya katılan öğrencilerin barınma durumlarına göre akademik güdülenme düzeylerinde anlamlı bir farkın olup olmadığı incelenirken ayrıca araştırmada cinsiyet, sınıf düzeyi ve çalgı kodu değişkenleri açısından da öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri incelenmiştir.

Araştırmada GSL müzik bölümü öğrencilerinin cinsiyet, sınıf düzeyi, ana çalgı ve barınma özelliklerini belirlemek için araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu ve öğrencilerin akademik güdülenmelerinin ölçülmesi için de Bozanoğlu (2004) tarafından geliştirilen Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ) kullanılmıştır.

Araştırma probleminin çözümüne yönelik bazı sorulara, bulgulara dayalı olarak yanıtlar verilmiştir.

Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında ne gibi bir fark vardır? Sorusuyla katılımcıların barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelendiğinde, ölçeğin alt boyutlarından bilgiyi kullanma ve keşif puanlarında, öğrencilerin barındığı yere göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Fakat yurttan kalan öğrencilerin kendini aşma puanı ve Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puanlarının evde kalan öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Başka bir ifade ile yurttan kalan öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri, evde kalan öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Konuyla ilgili literatür incelendiğinde barınma durumları ile akademik güdülenme düzeyleri arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmaların olmadığı görülmüştür. Fakat barınma durumları ile akademik başarıyı inceleyen ya da barınma yeri hakkındaki öğrenci görüşlerine yer veren araştırmalara rastlanmıştır. Çelik ve Arpacık (1991)'ın yaptığı araştırmada, öğrencilerin barınma durumlarının ders başarılarını etkilediği, yurttan kalan öğrencilerin ders başarılarının evde kalan öğrencilerin ders başarılarından daha

yüksek olduğu görülmüştür. Arlı (2013)'nın yaptığı araştırma ile elde ettiği bulgularda, öğrencilerin yurttan ya da birlikte yaşadıkları öğrenci evlerinden memnun oldukları sonucuna varılmıştır. Devlet yurtlarında ders çalışma imkânlarının iyi olduğunu belirten öğrenciler, başarılarının artmasında grup halinde çalışabilmelerinin etkili olduğunu ifade etmişlerdir. Yıldırım (2016) farklı standartlara sahip barınma yerlerinde kalan üniversite öğrencilerinin akademik başarılarını incelemiş ve yüksek standartlardaki yurtlarda kalan öğrencilerin akademik başarılarının genel yurtlarda kalan öğrencilerin akademik başarılarından daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buraya kadar verilen örnekler, araştırma ile paralellik göstermektedir. Dilekçi ve Ece (2012) katılımcıların alan, alan dışı ve genel ders not ortalamalarını barınma durumlarına göre farklılıklarını incelemiş ve anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir. Bay, Tuğluk ve Koçyiğit (2006)'ın yaptıkları araştırmada öğrencilerin ders çalışma mekânları ile barınma mekânlarının ilişkili olduğu belirlenmiştir. Araştırma bulgularından farklı olarak, yurttan barınma durumunun akademik güdülenme ve akademik başarı açısından uygun olmadığını belirten çalışma da mevcuttur. Kara, Aykul ve Pulat (2019) yaptıkları araştırmada, öğrencilerin büyük çoğunluğunun yurtlarda geriye kalanların ise öğrenci evi ya da ailesi ile yaşadığı görülmüş, incelemeler sonucunda kalabalık mekânların akademik başarı açısından uygun olmadığı ve olumsuz etkiler barındırdığı belirtilmiştir.

Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin cinsiyete göre akademik güdülenme düzeylerinde nasıl bir fark vardır? Sorusuna cevap aranmış ve GSL müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri, cinsiyet değişkeni açısından incelenmiştir. Yapılan analiz sonuçlarında ölçeğin kendini aşma, bilgiyi kullanma, keşif ve Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puanlarının, cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Fakat kızların bilgiyi kullanma, keşif ve Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puanı sıra ortalamalarının, erkeklerden biraz daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Alan yazın incelendiğinde yapılan çalışmaların genel olarak bu araştırma bulgusuyla paralellik gösterdiği yani akademik güdülenme düzeyinin cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Atay, 2018; Sevim, 2019; Demireğen, 2019; Deniz, 2019; Paslanmaz, 2019; Mertoğlu, 2019; Karatepe, 2019; Arslan Şeker, 2021; Yüksel, 2022;). Bunun yanında, yapılan literatür taramasında farklı bulgulara sahip araştırmalara da rastlanmaktadır. Gömleksiz ve Serhatlıoğlu (2013) elde ettikleri

bulgular sonucunda, öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiğini tespit etmişlerdir. Araştırmada değişkenler açısından erkek ve kadın öğretmen adaylarının lehine olacak şekilde sonuçlara ulaşılmıştır. Çalışmanın aksine akademik güdülenme düzeyi ile cinsiyet değişkeni arasında farklılaşmanın tespit edildiği bir başka araştırma ise Karaca (2019)'nın yaptığı araştırmadır. Bulgulardan elde edilen sonuçlarda kız öğrencilerin akademik güdülenme düzeyleri erkek öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinden daha yüksek oranda ölçülmüştür. Bircan (2021)'in yaptığı araştırma sonucunda katılımcıların kendini aşma ve bilgiyi kullanma alt boyutlarında cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilirken keşif alt boyutunda ise anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Akademik güdülenmenin tüm alt boyutları açısından kadınlar lehine ortalama puanlarının daha fazla olduğu belirlenmiştir. Sevmiş (2022)'in yaptığı araştırmada katılımcıların akademik güdülenme düzeyleri cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık göstermiştir. Kadınların akademik güdülenme düzeylerinin erkeklerinkinden daha fazla olduğu görülmüştür. Küçükosmanoğlu (2015)'nin araştırmasında ise erkek öğretmen adaylarının biliş, uyaran odaklı içsel motivasyon ve içe yansıtılan dışsal motivasyon düzeyleri kadın öğretmen adaylarından daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Dışsal motivasyonda ise kızlar lehine sonuç çıkmıştır.

Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin sınıf seviyesine göre akademik güdülenme düzeylerinde ne gibi bir fark vardır? Sorusuyla katılımcıların sınıf seviyelerine göre akademik güdülenme düzeylerinde anlamlı bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Bulgulardan elde edilen sonuçlarına göre kendini aşma, bilgiyi kullanma ve Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puanı öğrencilerin okuduğu sınıfa göre anlamlı farklılık göstermemektedir. Fakat öğrencilerin keşif puanı, okuduğu sınıfa göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bulgularda 9.sınıf öğrencilerinin keşif puanı en yüksek ve 11 sınıf öğrencilerinin keşif puanı en düşük olarak ölçülmüştür. Araştırma sonucuyla paralellik gösteren (Deniz, 2019; Karaca, 2019; Karatepe, 2019; Sevim, 2019)'in yaptığı araştırmalarda akademik güdülenme keşif alt boyutu puan ortalaması, 9. sınıf öğrencileri lehine 11 ve 12. sınıf öğrencilerine göre daha yüksek oranda olduğu tespit edilmiştir. Sınıf düzeyine göre kendini aşma ve bilgiyi kullanma alt boyutlarında ise anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. (Mertoğlu, 2019; Bircan, 2021)'in yaptığı araştırmalarda ise lise öğrencilerinin akademik güdülenmelerinde kendini aşma ve keşif alt boyutundan

aldıkları puanlarında anlamlı farklılıklar görülmezken, bilgiyi kullanma alt boyutundan aldıkları puanlarda anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu bulgulara göre 11. Sınıf öğrencilerinin aldıkları puanların 10. Sınıf öğrencilerinin aldıkları puanlardan daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Bunun yanında Yüksel (2022)'in yaptığı araştırmada sınıf düzeylerine göre öğrencilerin akademik güdülenmelerinde kendini aşma puanında anlamlı bir fark belirlenmiştir. Bu araştırmada ise 12. sınıfların kendini aşma puanları 9.sınıfların kendini aşma puanlarından daha yüksek ölçülmüştür. Üniversite öğrencileri ile yapılan Gömleksiz ve Serhatlıoğlu (2013)'nün araştırmasında, öğretmen adaylarının devam ettikleri sınıf değişkeni açısından motivasyon düzeyleri araştırılmıştır. Araştırma sonucunda birinci sınıfta okuyan katılımcıların akademik motivasyon düzeyleri son sınıfta okuyanlara göre daha yüksek oranda ölçülmüştür. Alan yazında bu araştırma ile paralellik göstermeyen çalışmalar da mevcuttur. (Atay, 2018; Demireğen, 2019; Paslanmaz, 2019; Arslan Şeker, 2021; Sevmiş, 2022)'in yaptıkları araştırmalardan elde ettikleri bulgular sonucunda, katılımcıların sınıf seviyeleri açısından akademik güdülenme düzeylerinde anlamlı farklılıklar bulunamamıştır.

Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin ana çalgısına göre akademik güdülenme düzeylerinde nasıl bir fark vardır? Sorusu ile katılımcıların çalgı kodu/ana çalgısına göre akademik güdülenme düzeyleri arasında nasıl bir fark olduğu incelenmiştir. Yapılan analiz sonuçlarında kendini aşma, bilgiyi kullanma, keşif ve Akademik Güdülenme Ölçeği toplam puanı çalgı kodunda anlamlı farklılık görülmemiştir. Diğer bir ifade ile öğrencilerin ana çalgılarına göre akademik güdülenmelerinin benzer düzeylerde olduğu görülmektedir. Çıkan bu sonuca benzer bir çalışma olan Atay (2018)'in yaptığı araştırmada müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgıları ile akademik motivasyon düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş ve yapılan analiz sonucunda katılımcıların bireysel çalgıları ile akademik güdülenme düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Bu çalışmadan farklı olarak Çalışkan (2008)'in yaptığı araştırmada ise güdülenme ölçeğinin alt boyut puanları incelendiğinde katılımcıların bireysel çalgısı keman ve viyola olanların ilgi puanlarının, bireysel çalgısı farklı olan katılımcıların ilgi puanlarından anlamlı bir şekilde düşük olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında bireysel çalgısı gitar olanların ilgi puanları ise bireysel çalgısı flüt olanların ilgi puanlarından daha düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu alt problem ile benzerlik gösteren pek çalışma olmadığı için yakın görülen bazı çalışmalar incelenmiştir.

Koçak (2019)'ın yaptığı araştırmada optimal performans duygu durumu düzeyi genel ortalaması katılımcıların bireysel algıları açısından incelendiğinde bir farklılık bulunmamıştır. Fakat amaca ulaşma deneyimi alt boyutu olarak yaylı çalgı alan katılımcı düzeyinin diğerk gruplardaki katılımcı düzeylerinden daha yüksek olduğı görölmüştür. Örs (2022)'ün yaptığı çalışmada ise bireysel çalgı değışkeni açısından katılımcıların eğitime yönelik ilgi ve istek, tutum, kararlılık, ana çalgı dersine yönelik tutum puanlarında anlamlı bir farklılaşma tespit edilmemiştir.

Sonuç olarak bu araştırmaya katılıp yurttaki kalan öğrencilerin evde kalan öğrencilere göre akademik güdülenme düzeylerinin daha yüksek olduğı, sınıf düzeyleri açısından 9. Sınıf öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin diğerk sınıflardan daha yüksek olduğı tespit edilmiştir. Bunun yanında, katılımcıların cinsiyet ve ana çalgı değışkenleri açısından akademik güdülenme düzeylerinde ise anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir.

6. ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, uygulayıcılara ve araştırmacılara yönelik öneriler yer almaktadır.

6.1. Uygulayıcılara Yönelik Öneriler

- Barınma yeri ev olan öğrencilerin, akademik güdülenme düzeylerinin düşük olma nedenlerinin ve çözüm önerilerinin belirlenmesi için okul, aile ve öğrencilerle görüşülebilir.
- Öğrencilerin akademik güdülenme düzeylerinin artması için güdüleme stratejileri hakkında bilgi verilebilir.
- Katılımcıların akademik güdülenme düzeylerinin düşük olduğu sınıflar için güdüleyici etkinlikler, hedef belirleme çalışmaları ve üniversitelere geziler düzenlenebilir.

6.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- GSL müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerini arttırmak için barınma yerleri konusunda öğrenci beklentilerini ve görüşlerini içeren bir araştırma yapılabilir.
- GSL müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerini doğrudan veya dolaylı etkileyen nedenler araştırılabilir.
- Benzer bir çalışma daha geniş gruplara uygulanabilir.
- GSL müzik bölümü öğrencileri ile üniversite müzik bölümü öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri cinsiyet, bireysel çalgı gibi değişkenler açısından kıyaslanabilir.

7. KAYNAKLAR

Bu tez çalışmasında APA 7th Edition atıf sistemi kullanılmıştır.

- Abdi, A., Hatami Khanghahi, T., ve Vaziri, V. (2020). Investigating the relationship between progress motivation and satisfaction with environmental factors in dormitory students (Case Study: Students Residing in Government Dormitories at Mohaghegh Ardabili University). *Journal of Architectural Thought*, 4(7), 94-106. <https://doi.org/10.30479/AT.2020.12345.1404>
- Akbaba, S. (2010). Eğitimde motivasyon. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (13), 343-361. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunikkefd/issue/2774/37170>
- Aluko, O. E. (2011). The assessment of housing situation among students in the university of lagos. *African Research Review*, 5(3), 104-118.
- Amrai, K., Motlagh, S. E., Zalani, H. A., ve Parhon, H. (2011). The relationship between academic motivation and academic achievement students. *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 15, 399-402. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.03.111>
- Arlı, E. (2013). Barınma Yerinin Üniversite Öğrencilerinin Kişisel ve Sosyal Gelişim ve Akademik Başarı Üzerindeki Etkilerinin Odak Grup Görüşmesi İle İncelenmesi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, (2), 173-178. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Arslan, A. (2017). Felsefeye giriş (Göz. geç. 25. Baskı). BB101 Yayınları.
- Arslan, G. (2021). Kullanıcı, çevre, iç mekân bağlamında 21. yüzyıl barınma eğilimlerine uygulanabilir bir öneri küçük ev/tiny house. (Yayın No: 671604) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Arslan Şeker, H. (2021). Lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin yordayıcıları olarak akran ilişkileri, anne-baba davranışları ve sosyal-duygusal öğrenme düzeyleri. (Yayın No: 670094) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Arslandaş, Y. (2016). Paleolitik ve mezolitik (Epi-Paleolitik) çağ'da barınma. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24 (2), 319-344. <https://doi.org/10.18069/fusbed.43455>
- Atay, B. (2018). Müzik öğretmeni adaylarının müzik performansı kaygı düzeyleri ve akademik motivasyon düzeylerinin incelenmesi. (Yayın No: 516274) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Atılğan Bozarslan, S. (2020). Türkiye'deki güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin müzikal yaşantısı ve müzikal motivasyonu düzeylerinin incelenmesi. (Yayın No: 635960) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Aydın, F. (2010). Akademik başarının yordayıcısı olarak akademik güdülenme, öz yeterlilik ve sınav kaygısı. (Yayın No: 265178) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Aydın, O. (1992). Güdüler ve duygular. E. Özkalp (Ed.), *Davranış bilimlerine giriş içinde* (4. Baskı, s. 196-208). Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Ders Kitapları Yayınları.
- Başaran, İ. E. (1996). Eğitime giriş (4. Baskı). Yargıcı Matbaası.

- Bay, E. , Tuğluk, M. N. ve Koçyiğit, S. (2006). Üniversite öğrencilerinin ders çalıştıkları mekânların özelliklerine ilişkin görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (2), 211-224. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ataunisobil/issue/2818/37963>
- Berberoğlu, O. (2019). Tarih öncesi dönemde Anadolu'da barınma ile yaşamsal koşullar ve günümüz mekan tasarımındaki yansımaları. (Yayın No: 607750) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Bircan, M. N. (2021). Akademik güdülenmenin kişilik tiplerine göre incelenmesi (Spor Bilimleri Fakültesi Örneği). (Yayın No: 665384) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Bozanoğlu, İ. (2004a). Bilişsel davranışçı yaklaşıma dayalı grup rehberliğinin akademik risk altındaki öğrencilerin akademik alandaki güdülenme, benlik saygısı, başarı ve sınav kaygısı düzeylerine etkisi. (Yayın No: 141412) [Yayınlanmış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Bozanoğlu, İ. (2004b). Akademik Güdülenme Ölçeği: Geliştirmesi, Geçerliği, Güvenirliği. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 37 (2), 83-98. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000094
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2021). Nicel araştırmalar. Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri içinde (30. Baskı, s. 179-250). Pegem Akademi. <https://doi.org/10.14527/9789944919289>
- Clark, M.H. ve Schroth, C.A. (2010) Examining relationships between academic motivation and personality among college students. *Learning and Individual Differences*, 20, 19-24. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2009.10.002>
- Creswell, J. W. (2017). Araştırma yaklaşımının seçimi. S. B. Demir (Çev. Ed.). ve M. Bütün (Çev.). Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları. (3. baskı, s. 3-23) içinde. Eğiten Kitap. (Orijinal eserin yayın tarihi 2014, 4. Baskı).
- Creswell, J. W. (2017). Nicel yöntemler. S. B. Demir (Çev. Ed.). ve M. Bursal (Çev.). Araştırma deseni nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları. (3. baskı, s. 155-182) içinde. Eğiten Kitap. (Orijinal eserin yayın tarihi 2014, 4. Baskı).
- Çakır, E. (2006). Anadolu öğretmen liselerinde okuyan öğrencilerin depresyon ve motivasyon düzeyleri. (Yayın No: 186685) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Çalışkan, T. (2008). Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı eğitiminde güdülenme düzeyleri ve başarı durumları arasındaki ilişki. (Yayın No: 231821) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Çaylak, D. G. (2022). Müzik eğitimi ana bilim dallarında öğrenim gören öğrencilerin bireysel çalgı dersine yönelik akademik motivasyon ve tutumlarının incelenmesi. (Yayın No: 758817) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Çelik, B. ve Arpacık, R. (1991). Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi öğrencilerinin barınma koşullarının ders başarıları üzerine etkisinin biyometrik analizi. *A. Ü. Vet. Fak. Dergisi*, 38(3), 417-432. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Çoraklı, E. (2016). Müzik eseri ve performansı üzerine. *Sahne ve Müzik*, 0 (2), 93-101. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/smead/issue/11325/135353>
- Çüm, S. ve Koç, N. (2013). Türkiye’de psikoloji ve eğitim bilimleri dergilerinde yayımlanan ölçek geliştirme ve uyarlama çalışmalarının incelenmesi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 12(24), 115-135. Erişim adresi: <https://www.researchgate.net/publication/319016834>

- Demireğen, Z. (2019). Ergenlik dönemindeki öğrencilerin duygu düzenleme becerileri ile akademik güdülenmeleri arasındaki ilişki. (Yayın No: 534986) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Deniz, Ç. (2019). Lise öğrencilerinin eleştirel düşünme eğilimleri, akademik güdülenme ve mükemmeliyetçilik düzeyleri ile akademik başarıları arasındaki ilişki. (Yayın No: 545085) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Dilekçi, N. ve Ece, A. S. (2012). Resim İş Öğretmeni Adaylarının Akademik Başarılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (2), 21-41. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/inuefd/issue/8696/108622>
- Dilmaç, B. ve Karababa, A. (2016). Öğrenme ve öğrenme ile ilgili temel kavramlar. G. Ekici (Ed.), Öğrenme-öğretme kuramları ve uygulamadaki yansımaları içinde (1. Baskı, s. 4-27). Pegem Akademi.
- Erden, M. (2008). Öğrencileri güdülenme. Sınıf yönetimi içinde (Genişletilmiş baskı, s. 91-101). Arkadaş Yayınevi.
- Erden, M. ve Akman, Y. (2008). Güdülenme. Eğitim psikolojisi gelişim-öğrenme-öğretme içinde (17. Baskı, s. 221-230). Arkadaş Yayınevi.
- Ertürk, S. (1972). Eğitimde program geliştirme. Yelkentepe Yayınları.
- Fidan, N. ve Erden, M. (1998). Eğitime giriş. Alkım Yayınları.
- Filiz, Z. ve Çemrek, F. (2007). Üniversite öğrencilerinin barınma sorunlarının uygunluk analizi ile incelenmesi. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8 (2), 207-224. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Gawronski, B., ve Bodenhausen, G. V. (Eds.). (2018). Sosyal psikolojide kuram ve açıklama (G. Tekdemir-Yurtdaş, Ç. Çoker ve S. Cesur, Çev. Eds.). Nobel Akademik Yayıncılık Eğitim Danışmanlık.
- Ghani, Z. A., Suleiman, N. ve Malaysia, H. O. (2016). Theoretical underpinning for understanding student housing. *Journal of Environment and Earth Science*, 6 (1), 163-176. Erişim adresi: <https://www.iiste.org/>
- Gömlüksiz, M. N. ve Serhatlıoğlu, B. (2014). Öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeylerine ilişkin görüşleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173 (173), 99-128. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Gupta, P. K., ve Mili, R. (2016). Impact of academic motivation on academic achievement: a study on high schools students. *European Journal of Education Studies*, 2 (10), 43-51. <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.321414>
- Güneş, M. (2020). Öğrenci barınma hizmeti veren binalarda yangın güvenlik önlemleri. (Yayın No: 616089) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Konya Teknik Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Güneş, M. (2021). Güzel sanatlar lisesi müzik bölümü öğrencilerinin farklı değişkenlere göre memnuniyet düzeylerinin araştırılması. (Yayın No: 663029) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Güven, İ. (2014). Türk eğitim tarihi (4. Baskı). Pegem Akademi.
- Hazrati-Viari, A., Rad, A. T., ve Torabi, S. S. (2012). The effect of personality traits on academic performance: The mediating role of academic motivation. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 32, 367-371. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.01.055>

- İkiz, M. (2008). Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'nda hizmet kalitesi ve müşteri tatmin düzeyinin ölçülmesi: Edirne Selimiye Öğrenci Yurdu Müdürlüğü örneği. (Yayın No: 241130) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Jones, B. D. (2009). Motivating students to engage in learning: the music model of academic motivation. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 21(2), 272-285. <https://www.isetl.org/ijtlhe/>
- Kara, H. Z. , Aykul, M. ve Pulat, A. B. (2019). Neden ve sonuçları itibariyle üniversite öğrencilerinin barınma sorunu. *Pesa Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5 (2), 78-91. <https://doi.org/10.25272/j.2149-8385.2019.5.2.04>
- Kara, Ö. (2009). Yükseköğretimde barınma sorunu, Türkiye'de öğrenci yurtları ve dünyadan örnekler. (Yayın No: 250561) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Karabacak, M. ve Sayılı, M. (2016). Üniversite öğrencilerinin barınma yeri tercihleri: Havza Meslek Yüksekokulu örneği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 7 (1), 195-216. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Karaca, Ö. (2019). Farklı okul türlerinde öğrenim gören lise öğrencilerinde internet bağımlılığı ile akademik güdülenme ilişkisinin incelenmesi. (Yayın No: 590492) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Karasar, N. (2016). Araştırma süreci: Kavramlar, ilkeler ve teknikler (Yöntem). Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ilkeler teknikler içinde (İkinci yazım 31. Baskı, s. 107-146). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Karatepe, H. (2019). Lise öğrencilerinin akademik güdülenme, okula bağlanma ve okuldaki temel psikolojik ihtiyaçları ve arasındaki ilişkilerin incelenmesi. (Yayın No: 592258) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Kayacan, E. (2020). Motivasyon: Teoriler ve uygulamalar. Ekin Yayınevi.
- Kızılkılı, N. (2020). Gaziantep ilinde bir lise öğrenci yurdunda kalan öğrencilerde uyku süresi ve kalitesi ile beden kütle indeksi arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Yayın No: 622954) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Kilmen, S. (2020). Eğitim araştırmacıları için spss uygulamalı istatistik (Genişletilmiş 3. Baskı). Anı Yayıncılık.
- Koçak, Ö. (2019). Güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin bireysel çalgı performanslarına yönelik optimal performans duygu durumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (Orta Karadeniz Bölgesi Örneği). (Yayın No: 588517) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Koçyiğit, S. ve Kök, M. (2011). Okul öncesi eğitimde motivasyon. G. Uyanık Balat ve H. Bilgin (Ed.), Okul öncesi eğitimde sınıf yönetimi içinde (s. 183-200). Eğiten Kitap Yayıncılık.
- Kolukısa, M. R. (2022). Yükseköğretim öğrenci yurtlarında hizmet kalitesi kapsamında öğrenci memnuniyet düzeyinin değerlendirilmesi: Erzurum ili örneği. (Yayın No: 773695) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Köse, E. (2009). Yurtta kalan ve ailesiyle birlikte yaşayan lise öğrencilerinin yalnızlık ve sosyal destek düzeylerinin incelenmesi. (Yayın No: 239339) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Küçükkoçak, A. (2022). Üst Paleolitik Dönem'de barınma tipolojileri ve Anadolu. (Yayın No: 769742) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.

- Küçüköğlu, A. ve Özerbaş, M. A. (2010). Eğitim ergonomisi ve sınıf içi fiziksel değişkenlerin organizasyonu. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4 (2). Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Küçükosmanoğlu, H. O. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının akademik motivasyon düzeylerinin belirlenmesi üzerine bir çalışma (Konya ili örneği). *SED-Sanat Eğitimi Dergisi*, 3(1), 1-21
- Legault, L., Pelletier, L. ve Green-Demers, I. (2006). Why do high school students lack motivation in the classroom? toward an understanding of academic amotivation and the role of social support. *Journal of Educational Psychology*, 98(3), 567-582. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.98.3.567>
- Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *psychological review*, 50, 370-396.
- Mertoğlu, B. (2019). Öğrencilerin akademik güdülenme, özyeterlik ve sınav kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi –Kayseri ili örneği-. (Yayın No: 584692) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Motz, T. A. ve Currie, C. L. (2019). Racially-motivated housing discrimination experienced by indigenous postsecondary students in Canada: Impacts on PTSD symptomology and perceptions of university stress. *Public Health*, 176, 59-67. <https://doi.org/10.1016/j.puhe.2018.12.011>
- Nacakcı, Z. (2013). İnsan – kültür - müzik (varoluştan müzik kültürüne). Z. Nacakcı ve A. Canbay (Ed.), *Müzik kültürü içinde* (1. Baskı, s. 3-29). Pegem Akademi.
- Nayır, F. (2017). The relationship between student motivation and class engagement levels. *Eurasian Journal of Educational Research*, 17 (71), 59-78. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ejer/issue/42485/511749>
- Öksüzöğlu, A. F. (2015). Eğitim biliminin tarihsel gelişimi. L. Küçükahmet (Ed.), *Eğitim bilimine giriş içinde* (10. Baskı, s. 3-14). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Öncü, H. (2011). Motivasyon (güdülenme). L. Küçükahmet (Ed.), *Sınıf yönetimi içinde* (12. Baskı, s. 159-182). Pegem Akademi.
- Örs, N. (2022). Güzel sanatlar lisesi öğrencilerinin bireysel çalgı eğitimi dersine yönelik tutumlarının incelenmesi. (Yayın No: 722101) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Özdemir, T. Y. ve Orhan, M. (2020). Ortaöğretim kurumlarının pansiyonlarında kalan öğrencilerin pansiyon hakkındaki görüşleri. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 8(1), 18-41. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Özen, Y. ve Gül, A. (2007). Sosyal ve eğitim bilimleri araştırmalarında evren-örneklem sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 0 (15), 394-422. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Özmen, C. (2019). Üniversite öğrenci yurtlarının hizmet kalite algısının ölçülmesi: Karabük ili yurtlarında bir uygulama. (Yayın No: 587468) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Öztürk, Z. K. ve Şimşek, A. (2019). Tarih öncesi dönemdeki ilk barınma alanları ile Anadolu'daki Körtik Tepe, Hallan Çemi, Nevali Çori ve Aşıklı Höyük yerleşimlerinde, inanç ve kültürün etkisinin incelenmesi. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1 (3), 14-22. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/izufbed/issue/50128/644236>
- Paslanmaz, L. (2019). Lise öğrencilerinde akademik güdülenmeyi yordayan değişkenlerin incelenmesi. (Yayın No: 563558) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.

- Platon, (2021). Devlet (47. Baskı). (S. Eyüboğlu ve M. A. Cimcoz, Çev.). Hasan Ali Yücel Klasikleri. Türkiye İş Bankası Yayınları. (Orijinal eserin yayın tarihi 1962, 1. Baskı).
- Ryan, R. M., ve Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary educational psychology*, 25(1), 54-67
<https://doi.org/10.1006/ceps.1999.1020>
- Selçuk, Z. (2000). Gelişim ve öğrenme (7. baskı). Nobel Yayınevi.
- Sevim, A. (2019). Lise öğrencilerinin gelişimsel sorun alanları ve akademik güdülenme düzeyleri. (Yayın No: 588242) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Sevmiş, D. (2022). Üniversite öğrencilerinin akademik güdülenme düzeyleri ile kariyer kararları arasındaki ilişki. (Yayın No: 723291) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Sümbüllü, M. K. (2013). Kuruluşundan günümüze Anadolu güzel sanatlar liseleri öğretim sürecinin ve mesleki müzik eğitime katkılarının farklı değişkenler açısından incelenmesi (Erzurum Anadolu Güzel Sanatlar lisesi örneği). (Yayın No: 344852) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Şimşek, M. Ş., Akgemci, T. ve Çelik, A. (2008). Motivasyon ve iş tatmini. Davranış bilimlerine giriş ve örgütlerde davranış içinde (6. Baskı, s. 175-209). Gazi Kitabevi.
- Thomsen, J., ve Eikemo, T. A. (2010). Aspects of student housing satisfaction: a quantitative study. *Journal of Housing and the Built Environment*, 25, 273-293. <https://doi.org/10.1007/s10901-010-9188-3>
- Topses, G. (2009). Gelişim ve öğrenme psikolojisi (3. Baskı). Nobel Yayınevi.
- Tus, J. (2020). Academic stress, academic motivation, and its relationship on the academic performance of the senior high school students. *Asian Journal of Multidisciplinary Studies*, 8(11), 29-37.
- Türk Dil Kurumu. (t.y.). Barınmak. İçinde Güncel Türkçe sözlük. Erişim tarihi: Mayıs 8, 2022, <https://sozluk.gov.tr>
- Türk Dil Kurumu. (t.y.). Güdülenmek. İçinde Güncel Türkçe sözlük. Erişim tarihi: Mayıs 8, 2022, <https://sozluk.gov.tr>
- Uçan, A. (2018). Müzik eğitimi temel kavramlar-ilkeler-yaklaşımlar ve Türkiye'deki durum (4. Baskı). Arkadaş Yayınları.
- Uğurlu, C. T. (2016). Sınıf yönetimi. Anı Yayıncılık.
- Ulusoy, A. (2011). Güdülenme. A. Ulusoy (Ed.), Eğitim psikolojisi içinde (3. Baskı, s. 489-512). Anı Yayıncılık.
- Uslu, R. (2018). Sosyal politika çerçevesinde barınmada Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun (KYK) rolü - Ankara ili örneği -. (Yayın No: 508021) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Ünal, M. (2013). Lise öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin bazı değişkenler açısından yordanması. (Yayın No: 342326) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Wormington, S. V., Corpus, J. H., ve Anderson, K. G. (2012). A person-centered investigation of academic motivation and its correlates in high school. *Learning and Individual Differences*, 22(4), 429-438. <https://doi.org/10.1016/j.lindif.2012.03.004>

- Yapıcı, Ş. ve Yapıcı, M. (2010). Motivasyon ve pekiştireçler. Eğitim psikolojisi içinde (Genişletilmiş 2. Baskı, s. 209-228). Anı Yayıncılık.
- Yazıcı, D. (2016). Güzel Sanatlar Lisesi öğrencilerinin alan dışı ders başarılarının incelenmesi (Nevit Kodallı Güzel Sanatlar Lisesi örneği). (Yayın No: 430684) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Yazıcı, H. (2015). Motivasyon. Y. Özbay ve S. Erkan (Ed.), Eğitim psikolojisi içinde (5. Baskı, s. 379-405). Pegem Akademi.
- Yıkılmazoğlu, A. (2006). Anadolu güzel sanatlar liseleri, lise III müzik sınıfında okuyan yatılı ve gündüzlü öğrencilerin piyano başarıları arasındaki farklar. (Yayın No: 188074) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Yıldırım, T. (2016). Farklı Standartta Yurtlarda Barınan Öğrencilerinin Akademik Başarılarının Karşılaştırılması. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(1), 31-44. Erişim adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/>
- Yüksel, İ. (2020). Yükseköğrenim öğrenci yurtlarında barınan öğrencilerin gıda güvenliğine yönelik tutum ve davranışları; Balıkesir örneği. (Yayın No: 622871) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Yüksel, M. (2022). Meslek lisesi öğrencilerinin akademik güdülenme düzeylerinin anne baba tutumu ve sosyodemografik değişkenlerle ilişkisinin incelenmesi. (Yayın No: 741108) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Çağ Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Yüksel, S. K. (2018). Özel yüksek öğretim öğrenci yurtlarında hizmet kalitesi kapsamında öğrenci memnuniyetinin değerlendirilmesi: Balıkesir örneği. (Yayın No: 511886) [Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi] YÖK Ulusal Tez Merkezi.

8. EKLER

EK – 1 BAİBÜ sosyal bilimlerde insan araştırmaları etik kurul raporu

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Bilal KAVAK
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Güzel Sanatlar Eğitimi

Sayın Bilal KAVAK,

“Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Barınma Durumları ile Akademik Güdülenme Düzeyleri Arasındaki İlişki” adlı İnsan Araştırmaları Etik Kuruluna yapmış olduğunuz başvurunuz (Protokol NO. 2022/276) kurulumuzun 27.06.2022 tarihli ve 2022/07 toplantısında değerlendirilerek etik olarak uygun bulunmuştur. Bilgilerinize sunarız.

Prof. Dr. [Redacted] COŞKUN (Başkan)

[Redacted] (Üye)

Prof. Dr. [Redacted]

[Redacted] H. Birol YALÇIN (Üye)

Doç. Dr. Seval ALKOY (Üye)

Doç. Dr. Abdullah DÜRAKOĞLU (Üye)

Av. Zuhal Demirci (Üye)

koşu ile temsil edilebilir

EK – 3 Akademik güdülenme ölçeği (2 sayfa)

Sayfa 1

I. BÖLÜM

Sevgili Öğrenciler,

Bu Kişisel Bilgi Formu ve Akademik Güdülenme Ölçeği (AGÖ) Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülmekte olan “Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerinin Barınma Durumları İle Akademik Güdülenme Düzeyleri Arasındaki İlişki” başlıklı yüksek lisans tez çalışması için yapılmaktadır. Sizlerden edinilecek bilgiler tamamen bilimsel amaçlı kullanılacaktır. Şimdiden değerli katkılarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Bilal KAVAK
(Tez Öğrencisi)
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Müzik Eğitimi Bölümü

Doç. Dr. Sadık YÖNDEM
(Tez Danışmanı)
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Müzik Eğitimi Bölümü

A. KİŞİSEL BİLGİLER

Lütfen size uygun cevabı işaretleyiniz/yazınız.

1. Cinsiyetiniz:

Kadın ( ) Erkek ( )

2. Kaçınıcı sınıfta okuyorsunuz? İşaretleyiniz.

9. Sınıf	10. Sınıf	11. Sınıf	12. Sınıf
( )	( )	( )	( )

3. Ana çalgınız: (Ana çalgınızın altındaki boş kutuya (x) işareti koyunuz.)

1 Piyano	2 Keman	3 Viyola	4 Çello	5 Gitar	6 Flüt	7 Bağlama	8 Kanun	9 Ud	10 Diğer .....
( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )	( )

B. BARINMA DURUMU

Lütfen size uygun cevabı işaretleyiniz/yazınız.

1. Nerede kalıyorsunuz?

( ) Öğrenci Yurdu (Şehir içi) ( ) Öğrenci Yurdu (Okul içi)
( ) Ev (Ev arkadaşları ile birlikte) ( ) Ev (Aile ile birlikte) Diğer ( ) .....

2. BÖLÜM AGÖ

Aşağıda öğrencilerin öğrenme ve okulla ilgili olarak kendilerini tanımlarken kullandıkları bazı cümleler verilmiştir. Her bir cümleyi dikkatlice okuyup, o cümlenin size ne kadar uygun olduğunu belirleyiniz. Daha sonra cümlenin sağ tarafında verilen seçeneklerden size uygun olanın üzerine (X) şeklinde işaretleyiniz. Doğru ya da yanlış cevap yoktur. Herhangi bir cümle üzerinde fazla zaman kaybetmeksizin genel olarak size en uygun olanını seçiniz.

	Aşağıdaki her bir cümle sizin için: Kesinlikle uygun değilse "Kesinlikle Uygun Değil" (1) Genel olarak uygun değilse "Uygun Değil" (2) Bu konuda fikriniz yoksa ya da kararsızsanız "Kararsızım" (3) Genel olarak uygun ise "Uygun" (4) Kesinlikle uygun ise "Kesinlikle Uygun" (5) Seçeneğini (X) şeklinde işaretleyiniz	Kesinlikle Uygun Değil	Uygun Değil	Kararsızım	Uygun	Kesinlikle Uygun
1	Öğrendiğim şeyleri okulun dışında da kullanabilmek için fırsatlar ararım	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
2	Öğrendiğim her şey, daha fazlasını öğrenme merakı doğurur	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
3	Derse başlar başlamaz, dikkatimi derse veririm	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
4	Okulda öğretilen şeyler benim ilgimi çekmiyor	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
5	Geriyeye dönüp baktığımda ne kadar çok şey öğrendiğimi görünce sevinirim	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
6	Dersler ve öğrenme konusunda sınıftaki diğer öğrencilerden daha istekli olduğumu düşünürüm	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
7	Seçme şansım olduğunda genellikle beni uğraştıracak ödevleri seçerim	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
8	Beni düşünmeye zorlayan konuları daha çok severim	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
9	Kendime koyduğum hedefler çok çalışma ve uzun zaman isteyen hedeflerdir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
10	Biraz zor olan konularda çalışmak daha çok hoşuma gider	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
11	Bazen kendimi derse öyle kaptırırm ki, teneffüs zili ne kadar erken çaldığına şaşırırm	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
12	Yeni ve farklı konular çalışmak hep hoşuma gitmiştir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
13	Sırf daha fazla öğrenmek için öğretmenin istediğinden daha kapsamlı ödevler hazırlarım	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
14	Yeni bir şey öğrenmek beni heyecanlandırır	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
15	Öğrendiklerimle başkalarına yardım etmek hoşuma gider	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
16	Zor bir konuyla karşılaştığımda, bunu anlamak için uğraşmak bana keyif verir	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
17	Karşılığında not verilmeyecek olsa da bir şeyi öğrenmek için çokça çalıştığım olur	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
18	Bir şey öğrenirken saatlerin nasıl geçtiğini fark etmediğim çok zaman olmuştur	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
19	Eğer ders kitabımda herhangi bir konuyla ilgili yeterli bilgiyi bulamamışsam hemen başka kitaplara da bakarım	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
20	Çoğu zaman sınavlarda zevkli bir bulmaca çözüyormuş gibi hissederim	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)

EK – 4 Akademik güdülenme leği kullanma izni

